

ТАК НІХТО НЕ КОХАВ

4 820230 060041 >

Чому 23-річна Ярослава Магучіх відклала своє весілля

● ЗІРКОВЕ ПОЧУТТЯ

Українка, яка стрибає найвище на планеті, поділилася особистими секретами.

Фото: В. Світлу ар.ком.

Подробиці її рішення – на с. 9 >>

● НІХТО, КРІМ ТЕБЕ

Наталія Ряба до дрібничок пам'ятає той день, коли чоловік зробив їй сюрприз і приїхав із передової буквально на півтора дня додому: – Хотів, щоб уже не по телефону, а при зустрічі порадіти разом зі мною з того, що у нас буде дитина. На жаль, ще одного нашого сина чи доньки він уже не побачить

Квіти для коханої дружини.

Руслан був для синів Наталії добрим, турботливим батьком.

Коротка зустріч із донькою.

Фото з архіву Наталії РЯБОЇ.

«На похоронах чоловіка говорили, що ми – одна на мільйон пара, в якій один одного так любив...»

Історія невимовного болю – на с. 2 – 3 >>

Фото Катерини ЗВІНУК.

Вдова Героя: «Ми бачилися з чоловіком за тиждень до його загибелі».

Фото з архіву Ігоря Андреса ВЕРЕТКИ КАЗМІРЧУКА.

«Мої рідні – сестра, тато, мама найперші дізналися, що я дотримав слова».

«У 14 літ я пообіцяв віддати життя служінню Богові, якщо моя мама переможе рак...»

● СПОВІДЬ ДУШІ

Ведучий постійної рубрики «Так ніхто не кохав» отець Ігор Веретка у цьому номері ділиться із читачами найсокровеннішим

Читайте, що він відчував на серці, коли проводив службу Богу у Парагваї, – на с. 6 >>>

У 68 років дідусі виявили, що їх... поміняли при народженні

● ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

Один із них має українське коріння

Нова сторінка життя Едді Амброуза та Річарда Бове розпочалася на старості.

Фото з газети The New York Times.

Про випадок, який несподівано перевернув життя двох чоловіків у літах, – на с. 15 >>>

• ДО СЛІЗ

**«Сльози, знов
сльози кругом.
Я їх хустишкою витру...»**

Авторка слів «Коли закінчиться війна,/ Я розцілю всі ікони./ Присяду в хаті край вікна/ І буду чути церковні дзвони...»/ знову розчулила світ новими поезіями. Вони – солоні, як сіль, гіркі, як сльози, і болючі, як рани. Незагойні рани...

Галина ПОТОПЛЯК

**«ХВОРІЮТЬ МАТЕРІ
– БОЛЯТЬ СЕРЦЯ...»**

Хворіють матері – болять серця.
Хворіють татусі, тамують болі.
І ойкають бабусі до кінця,
І сохнуть бадиліночки на полі.
Болить небозі, ніє у плечах.
Нестерпно коле дядечку в лопатку.
Горить вогонь, горить життя свіча
І воском ліпить на ряденці латку.
Болить і хлопчику.

Тяжкий бронжилет.
Підкошуються ноги у піхоти.
А смерть тримає в пальцях пістолет
І не питає – звідки ти і хто ти.
Нестерпні болі мучать рідний край.
Фантомні болі – в кожного живого.
Маленька свічечко, світи, не догорай,
Торкнись промінням серця дорогого.
Зігрий теплом цю землю, цих людей.
Велике сонце, освіти нас – кволіх.
Маленьке серце скаче із грудей,
Тамує плач і ці нестерпні болі.
І кожна мить симптомом є війни.
І кожен день – це порятунок долі.
І стогнуть всі, і навіть – ясени
Шумлять, шумлять і падають на полі.
Такий ось час – ні спокою, ні сил,
Одна лиш лють на цю війну свавільну.
І дійсність ця із болію і могил
Творить історію й людину вільну.

**

**«ХОЧЕШ – Я СЕРЦЕ ВІДДАМ
ЗА УКРАЇНУ...»**

Стало так темно вночі, стало печально.
Стало так жовто навкруг, стало прощально.
Хто і коли, і чому йде – не вертає?..
Жовтень загублених мрій душу торкає.
Жовтень осінніх тривог і недопитого сидру.
Сльози, знов сльози кругом.
Я їх хустишкою витру.
Я їх сховаю в рукав, я їх втамую.
Хочеш – букет хризантем я подарую,
Медом намащений день, гірку калину.
Хочеш – я серце віддам за Україну.
Потім лишусь назавжди в травах-отавах
І буду гордо стояти на переправах.
Хочеш... Не йди, о, не йди. Холодом віє.
Завтра осіння журба заледеніє.
Впаде хрещатий мороз на жовті води.
Буде без стуку зима йти до господи.
Буде хурделиця йти десь по перону.
Я навіть в лютий мороз не охолону.
Навіть в пекельнім вогні буду писати
І молодильні вітри кликати до хати.
Ну а сьогодні туман сизий, вінтажний,
Ліг і лежить на траві легінь відважний.
Ну а сьогодні дощі сіють печалі.
Жовтень осінніх надій вже... на вокзалі.
м. Львів.

**«На похоронах чоловіка говорили,
що ми – одна на мільйон пара,
в якій один одного так любив...»**

• НІХТО, КРІМ ТЕБЕ

Закінчення.
Початок – на с. 1

**«ДЯДЬКУ, ВИ БУДЕТЕ
НАШИМ ТАТОМ?»**

Наталія – із села Миколаїв, що на Львівщині, Руслан – із волинського села Скригове на Горохівщині. Як же вони зустрілися? Коли про це зайшла мова, то виявилось, що це – незвичайна історія. У старших класах Руслан вчився в Миколаївській школі, бо то – по сусідству зі Скриговим. Два роки вони знали одне одного. Але тоді, як сказала жінка, доля розвела їх по життю різними шляхами. Вона вийшла заміж, двох синів народила. Але її перший шлюб розпався. А знайомство з юності не обірвалося. Вдова пригадує, як то було:

– Ми з Русланом, який так і не женився, обмінялися вітаннями з Різдвяними святами. І найперше, що він спитав, це те, чи я офіційно розлучилася із першим чоловіком. Я сказала, що так, і це стало початком вже нашої з ним історії. Руслан тоді ще їздив на заробітки в росію. Вертався своїм ходом додому й вирішив зустрітися зі мною у Миколаєві – я якраз була там із дітьми у мами. На прощання сказав: «Можна, я заберу тебе з хлопцями й завезу в Перемиль?» (Наталія на той час жила з синами в цьому селі на Горохівщині, звідки родом її батько. – Авт.). Я погодилася, бо ж то треба було б мені машину наймати, якби не він. І от по дорозі молодший, дворічний, син Андрійко, який вперше бачив Руслана, сказав: «Дядьку, ви будете нашим татом?».

То був спогад зі сльозами розчулення. Ці слова ще зовсім маленького сина, сказані ним під час першої зустрічі, подружжя згадувало торік, коли відзначали такий гарний ювілей – десятиріччя свого шлюбу, трояндове весілля. Для Руслана рідними стали діти Наталії. А через чотири роки, як вони побралися, Бог дав їм і донечку, яку назвали Анна-Марія.

– Руслан був для мене усім – і чоловіком, і братом, і батьком, якого я рано втратила, – говорить вдова. – А для моїх синів – добрим татом. Вони дуже тяжко пережили його втрату. Серце розривалося, коли хлопці, дізнавшись про загибель Руслана, стояли на колінах, цілували татові шеврони, які він привозив їм кожного разу з війни, та плакали.

Згадуючи прожиті разом із Русланом літа, Наталія по крупинці збирає в одне ціле те, що називається «любов»:

– За десять років ми й разу не посварилися. Чоловік навіть, бува-

Фото з архіву Наталії РЯБИ та Катерини ЗУБЧУК.

Наталія Ряба: «Руслан був для мене усім – і чоловіком, і братом, і батьком, якого я рано втратила».

ло, жартував, що треба це нарешті зробити, щоб дізнатися, хто перший прийде миритися. Найгірше, що могло бути в наших стосунках, – це те, коли він звертався до мене: «Наталю». Чути це було незвично, бо він називав мене переважно по-іншому: «серденько», «киця»... Нашим сусідам зразу це було дивним. Дехто навіть говорив: «О, то він так на публіку грає!». Я теж часто зверталася до нього не по імені, а – «коханий». Але лише тоді, коли ми були удвох – на людях мені було

таким спеціалістом і шкодував, що втратив його. Телефонуючи, говорив: «І що я робитиму без тебе?».

– У перші роки великої війни Руслан волонтерив, допомагав Збройним Силам України, – розповідає вдова. – Я теж по можливості старалася підтримати наших захисників. Мала посвідчення волонтера. Тільки ми цього ніколи не афішували, пам'ятаючи біблійне: «Якщо даєш милостиню, то нехай ліва рука не знає, що робить права».

« – За десять років ми й разу не посварилися. Чоловік навіть, бувало, жартував, що треба це нарешті зробити, щоб дізнатися, хто перший прийде миритися.

незручно так казати. А він цього не соромився. Вийде на подвір'я й кличе свою «кицю». Тож із часом і сусіди звиклися з цією ніжністю, побачивши, що це – «не на публіку гра». І на похоронах чоловіка говорили, що ми – одна на мільйон пара, в якій один одного так любив.

**«Я НІКОЛИ НЕ ЗРАДЖУ
УКРАЇНУ – МАЮ
ЗАХИЩАТИ ЇЇ...»**

Перед повномасштабним вторгненням росії Руслан Рябий вкотре поїхав на заробітки у Німеччину. Навіть і тижня там не побув цього разу й повернувся додому. За словами Наталії, через зміщення хребта, в чоловіка були проблеми зі спиною. Він не міг важко працювати. Але оскільки був майстром на всі руки (і електрик, і сантехнік), то німець, у якого заробітчанин був на ремонтах будинків, котрі здавали під ключ, дуже дорожив

Знаючи про стан здоров'я свого чоловіка, говорила йому, щоб, може, звільнився від статусу військовозобов'язаного. Але він і слухати цього не хотів. Казав: «Ми маємо йти воювати, щоб кацапський чобіт не ступив на наш поріг». Руслан ніде не ховався, був готовий до того, що його мобілізують. У військкоматі сказали, що він – придатний до служби, хоч у нього було багато серйозних діагнозів – мабуть, такі правила воєнного стану. І в січні цього року чоловік пішов на війну. А роботодавець-німець, до речі, писав йому, що заплатить п'ять тисяч євро, тільки б він вернувся до нього. Це вже було тоді, коли Руслан проходив навчання на Яворівському полігоні і говорив з приводу такого «подарунка»: «Я ніколи не зраджу Україну – маю захищати її...».

Руслан Рябий служив у батальйоні спеціального призначення

президентської бригади імені гетьмана Богдана Хмельницького. Хоч, як говорили люди його дружині, в цей підрозділ важко потрапити. Для Наталії, яка добре знала чоловіка, це не було дивним – «він взяв своїм розумом і хорошою фізичною підготовкою».

«ЦЕ – БЕЗМЕЖНА РАДІСТЬ, ЩО У НАС БУДЕ ДИТИНА!»

Навіть пів року не довелося повоювати Русланові. 23 червня, під час виконання бойового завдання поблизу села Красногорівка Донецької області, обірвалося його життя.

– Ми бачилися з Русланом за тиждень до його загибелі, – пригадує Наталія. – Він говорив, що йому дорога кожна хвилинка, проведена з сім'єю, й старався при першій-ліпшій нагоді приїхати додому, щоб хоч трошки побути з нами. А ця, остання для нас зустріч, була сюрпризом... Я дізналася, що у нас буде ще одна дитина. Скинула Русланові на телефон позитивний тест. У відповідь він подзвонив і плакав від радості. В мене є останній скриншот, завдяки якому збережена наша розмова: «Кицька, ти не уявляєш, яке в мене відчуття. Одне – це безмежна радість, що в нас буде дитина. А друге, що йде війна, і я не знаю, що може статися, – троє діток і буде ще четверта... Але ти – сильна, все буде добре!». Це було одинадцятого червня, а чотирнадцятого, о першій годині ночі, нас розбудив його телефонний дзвінок. Руслан набрав номер сина Андрія й хитрощами викликав його надвір, щоб двері йому відкрив, бо він був уже під хатою. На той час Руслан проходив лікування у госпіталі міста Десна і якось примудрився приїхати додому. Це було так несподівано, що ми з радості почали плакати.

Із суботи на неділю вони проговорили всю ніч. Вранці Руслан сказав Наталії: «Ти відпочивай, а я піду в церкву».

– Який відпочинок... Ми, звичайно, всі пішли до сповіді й до причасття, – пригадує події їхньої останньої зустрічі вдова. – Так сталося, що того дня в селі був похорон загиблого воїна. Тепер уже я говорила Русланові, щоб він ішов додому, бо – змучений, а ще ж треба доїхати до військової частини. Він на це сказав: «Ні, Героям треба шану віддавати» й не пішов відпочивати перед дорогою. Тоді, щоб Руслан вчасно потрапив у частину, його кум, теж військовий, відвіз його, бо на «перекладних» міг і не встигнути.

Попрощалося подружжя 16 червня, а рівно через тиждень бійця не стало. Руслан не раз казав, що скіль-

Фото – як спогад про те, якими вони були щасливими.

Фото Катерини ЗУБЧУК.

На Алеї слави в селищі Мар'янівка пошановано уродженця села Скригове Руслана Рябого – у день її відкриття Наталія з дітьми була на цьому святому місці.

ки людині призначено Богом – стільки, не більше й не менше, вона й проживе. Наталія й сама увірувала в ці слова, але не думала, що так мало Господь відпустив її коханому, – у вересні йому виповнилося б лише 39 років.

– У нас був дуже сильний зв'язок. Я на відстані відчувала, коли йому боліли хребці, а от смерті не відчувала, – каже жінка. – Мабуть, просто не допускала думки, що втрачу Руслана, свою половинку. 22 червня ми з ним ще говорили по телефону. Він попередив, аби я не переживала, що його не буде на зв'язку («Ми йдемо на позиції»), а вже 23-го загинув. І людям важко було повірити в смерть Руслана, бо ж тільки-но бачили його в селі, й раптом – нема. На похоронах було багато військових, волонтерів, які тепер уже йому віддавали останню шану.

«ЦЯ ДИТИНКА – ТО ОСТАННІЙ ДАР ВІД БОГА, ПОДАРОВАНІЙ ЧЕРЕЗ МОГО КОХАНОГО ЧОЛОВІКА»

Кажуть, що час лікує. Про це ми теж говорили з Наталією, і вона сказала:

– Не лікує... Чим далі – тим болючіша рана. Єдине, що тримає мене, дає сили жити далі, то мої сини, донечка й те дитя, яке ношу під серцем. Були якось на УЗД, чула, як б'ється його сердечко. Лікар сказав Анні-Марії:

«Бережи маму, щоб вона не хвилювалася, не плакала». І коли сльози, буває, само собою підступають, то донечка тут, як тут: «Мамо, лікар казав не плакати». Ми ще не знаємо, хто буде – дівчинка чи хлопчик. Руслан хотів дівчинку, бо маємо двох синів, то «нехай будуть дві донечки-квіточки». Знаходилися, як зізналася вдова, люди, які радили їй зробити аборт, бо ж, мовляв, сама не дасть ради з чо-

тирма дітьми. З приводу цього жінка сказала:

– Знаю, що буде непросто, оскільки ні в мене, ні в Руслана татів, які допомогли б з чоловічою роботою, немає. Руслан мав всього пів року, коли батько помер – його мамі самій довелося ростити трьох дітей, а тепер – похоронити такого молодого сина, а мій – як я ходила в 11 клас.

Але я жодного разу навіть не подумала про аборт. Ця дитинка для мене дуже багато значить. Вона – останній дар від Бога, подарований через мого найкращого, найріднішого, найдобрішого коханого чоловіка. Це – остання його кровиночка. Дуже люблю всіх своїх діток, але якби не ця дитинка, яку я ношу під серцем, то, напевно, збожеволіла б. Я розумію, що мушу тримати себе в руках, щоб не нашкодити малюкові, – й це мене рятує.

ГАЗЕТА З ВІРУСОМ ЛЮБОВІ — ПРОЧИТАЄШ І ЗАКОХАЄШСЯ!!!

VOLYN.COM.UA

Передплатний індекс місячника
«ТАК НІХТО НЕ КОХАВ: історії для душі»
86771
(для читачів решти України - 60779)

Засновник: Товариство з обмеженою відповідальністю «Газета «Волинь»
Головний редактор і відповідальний за випуск ЗГОРАНЕЦЬ Олександр Олександрович
Зареєстрована 18 січня 2024 року
Набрана і зверстана в комп'ютерному центрі ТЗОВ «Газета «Волинь»
Адреса редакції і видавця: 43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2
E-mail: takvolyn@gmail.com, reklama.volyn@gmail.com
Телефонуйте: 066 82 47 160, 096 77 31 037.

ТЗОВ «Газета «Волинь»
п/р UA83305299000026007000803281
АТ КБ Приватбанк, МФО 305299, ЄДРПОУ 02471695
Друк офсетний. Обсяг – 16 сторінок формату В-4
Реєстраційний номер R30-02491 № 142
Віддруковано: Поліграфічне видавництво «А-Прінт» ТОВ «Дім», м. Тернопіль. Тел.: (0352)52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua.
Загальний тираж: 5494.
Замовлення №2185

«Історії справжнього кохання ніколи не мають кінця»
(Річард БАХ, американський письменник).

Останнє кохання Едіт Піаф було молодшим на 20 років

● ПОЧУТТЯ СЛАВЕТНИХ

Воно увірвалося у життя знаменитої французької співачки за рік до смерті, у ту мить, коли вона вже повністю зневірилася. У її житті з'явився Тео – молодий грецький емігрант, перукар за професією, котрий простягнув їй руку в скрутну хвилину і запропонував своє серце

Марина ЛУГОВА

«ДЛЯ МЕНЕ ТИ НАРОДИЛАСЯ ТОГО ДНЯ, КОЛИ Я ТЕБЕ ПОБАЧИВ»

Вони познайомилися в госпіталі, який в останні роки життя став для неї другим домом. Низка аварій, важкі травми, постійні болі, морфій, затяжна депресія – у цьому стані вона перебувала тепер завжди.

Тео прийшов до неї в палату з лялькою і сказав, що вона принесе удачу, тому що іграшка не проста: це лялька – з його батьківщини, з Греції. Едіт посміялася, але наступного дня він прийшов з квітами, а незабаром зробив пропозицію.

Едіт чинила опір, говорила про складне життя, про різницю у віці – 20 років. Він вислухав і сказав:

– Для мене ти народилася того дня, коли я тебе побачив.

Вже через два місяці Тео з неприхованим захватом запитав батьків, як вони відреагують, якщо він познайомить їх з Едіт Піаф? Батьки і сестра Тео, Крісті Лом, втратили дар мови. Завагавшись, відповіли згодою. Тео їх приголомшив: «Вона чекає вас у машині».

Через тиждень Піаф була запрошена до будинку Тео на чай. Рідні хлопця хвилювалися. Виявилось, марно: в житті Піаф була скромною і сором'язливою. Спочатку батьки і сестра навіть подумали не могли, що Тео з Едіт зв'яже щось більше, ніж дружба.

Дізнавшись про їхній роман, батько Тео розлютився, нагадавши синові про минуле Піаф і різницю у віці. Любити Едіт як співачку – це одне. Прийняти, що пара хоче одружитися, – зовсім інше. Піаф і сама розуміла, що сім'я коханого в розгубленості. Тоді вона почала шукати підхід до них, обіцяючи зробити з Тео зірку.

Едіт придумала йому псевдонім: тепер він Тео Сарапо. Від грецького: «Я люблю тебе». Тільки з розкотистою фран-

З ровесницями Тео не міг відчувати себе справжнім чоловіком. Інша справа Піаф – жінка, що розуміє, відчуває...

цузькою «р». Це єдина фраза, яку Піаф знала грецькою мовою.

Про ці стосунки сестра Тео написала книгу. Вона як ніхто розуміла, за що її брат покохав цю жінку. З ровесницями Тео не міг відчувати себе справжнім чоловіком. Інша справа Піаф – жінка, що розуміє, відчуває.

«Люди, які не думають про любов, – неповноцінні. Ті, хто перестав вірити в кохання через те, що це почуття колись змусило їх страждати, не здатні полюбити по-справжньому.»

Незадовго до знайомства з нею Тео побував на війні в Алжирі. Багато що побачивши і ледве уцілівши, він не замислювався про майбутнє. Жив одним днем і цінував його. Піаф, яка в своєму житті пережила багато, була такою ж.

ВЕРСІЯ ПУБЛІКИ ПРО ТЕО-АЛЬФОНСА РОЗБИЛАСЯ

Уперше вони вийшли на сцену разом у паризькому залі «Олімпія». Співали про кохання і виглядали щасливими.

Едіт Піаф належать такі слова: «Люди, які не думають про любов, – неповноцінні. Ті, хто перестав вірити в кохання через те, що це почуття колись змусило їх страждати, не здатні полюбити по-справжньому». Таке її кредо. Весілля відбулося 9 жовтня 1962 року. Незважаючи на попереднє розлучення, Піаф дозволили повінчатися з Тео у грецькій православній церкві на вулиці

ці Жоржа Бізе. Заради цього Едіт перейшла в православ'я.

Цікавих у храмі було значно більше, ніж близьких, але що б не говорили злі язички, молодята були щасливі.

На весілля Едіт подарувала Тео іграшкову залізницю. Не просту. Електричний потяг біг по рейках міста його юно-

сті Ла-Фретт-сюр-Сен. Намальовані на фанері будиночки точнісінько повторювали вулиці маленького передмістя Парижу. Тео упізнав їх відразу, навіть – перукарню, де працював його батько.

Тео і Едіт своїм коханням змогли переконати навіть скептиків: це не мезальянс, а – щаслива пара. Тим більше до моменту весілля у Піаф за душою не було майже нічого. Величезний статок вона розтратила, загрузнувши у боргах. Версія публіки про Тео-альфонса розбилася, не отримавши підтвердження.

У кінці життя Піаф отримала те, що вона вважала «незаслуженим». Це була нескінченна турбота Тео про жінку, якою він захоплювався. 27-річний красень проводив дні і ночі біля ліжка дружини. Він приносив Піаф милі подарунки, читав книги і всіляко намагався скрасити її останні дні.

Знамениту французьку полюбили за унікальний голос, який неможливо було сплутати ні з чийм іншим.

Тео з обожнюванням дивився на улюблену жінку, яка була уся в шрамах і з розпухлими руками, до того ж не могла сама себе обслуговувати. Але йому було все одно, він любив її. Годував з ложечки, ніжно доглядав, читав їй вголос, дарував подарунки, показував комедії. І до останнього її подиху давав зрозуміти, що вона бажана і кохана. Чоловік завжди був поряд зі своїм постарілим, розбитим болем втрач і хворобами «горобчиком», навіть, коли вона його вже не впізнавала (псевдонім «Піаф» французькою мовою означає «горобчик» – так називали Едіт із дитинства за її мініатюрність).

Едіт Піаф померла в 1963 році. Співачку ховала уся Франція. Її полюбили за унікальний голос, який неможливо було сплутати ні з чийм іншим. Серед безлічі виконавців нею пісень – найбільшу популярність отримали «Гімн любові», «Мілорд», «Я ні про що не шкодую». Едіт Піаф, пройшовши шлях від співу в кабаре до сольних виступів у найпрестижніших залах світу, зайняла свою нішу на музичному Олімпі Франції і всього світу.

У спадок від Едіт Тео Сарапо, що терпів звинувачення в корисливості, отримав борги на декілька мільйонів франків. Вони були у співачки ще до весілля, і Тео про них знав. Він продав квартиру, щоб погасити борги, а майже усі гонорари від виступів йшли на оплату рахунків Едіт.

Перед смертю Едіт взяла з Тео клятву не літати літаком: трагедія, яка сталася колись з боксером Марселем Серданом (лише його, як говорила співачка, вона любила, й усе життя чекала Тео), не давала їй спокою. Тео дотримувався обіцянки, але... Через сім років він загинув в автомобільній катастрофі. У 1970 році машина Тео врізалася в платан неподалік від містечка Шато де ла Рю. Похоронили його на кладовищі Пер-Лашез, поряд

з улюбленою дружиною – легендарною Едіт Піаф.

ВІД ГЛИБОКОЇ ДЕПРЕСІЇ ВОНА РЯТУВАЛАСЯ МОРФІЄМ

Декілька фактів із життя знаменитої співачки:

► **Мати Едіт Піаф співала в кабаре.** Коли дівчинці було два роки, вона кинула чоловіка-акробата і віддала доньку на виховання своїм батькам. Бабуся ж часто наливала внучці в пляшечку замість молока розбавлене вино, щоб та її не турбувала. Тоді батько Едіт відвіз її до Нормандії своїй матері, яка тримала публічний будинок.

► **Едіт Піаф було три роки, коли з'ясувалося, що вона страждає від кератиту і є практично сліпою.** Тоді бабуся та її «дівчата» повезли дівчинку до мощів святої Терези в Лізьє. Поїздки призначили на 19 серпня 1921 року, а 25 серпня Едіт прозріла. Їй було 6 років. Першим, що вона побачила, були клавіші піаніно. З тих пір Едіт носила на шії медальйон із зображенням святої і завжди заходила помолитися до церкви – де б вона не була на гастролях.

► **У 9 років юна співачка почала виступати з батьком, який повернувся з армії, і вуличними циркачами.** А в 15 років Едіт вже сама співала на тротуарах із подругою Сімоною Берто. У 17 років вона, закохавшись у дрібного комерсанта Луї, народила дочку Марсель, яка померла від менінгіту, проживши всього два роки. З Луї співачка розлучилася, і дітей у неї більше не було.

► **Едіт Піаф продовжувала виступати в окупованому нацистами Парижі, а в 1943 році їздила до Берліна разом з іншими французькими артистами.** При цьому вона допомагала євреям та співвітчизникам-військовополоненим, що переховувалися від окупантів.

► **Після війни на співачку чекав небувалий успіх.** Але в жовтні 1949 року знаменитий боксер Марсель Сердан, у якого була закохана Піаф, розбився в авіакатастрофі. Це було шоком для артистки. У глибокій депресії вона рятувалася морфієм.

► **У 1952 році Едіт Піаф потрапила у дві автокатастрофи поспіль, обидві з Шарлем Азнавуром.** Щоб полегшити біль від переломів, лікарі кололи їй морфій, і Едіт знову потрапила в наркотичну залежність, від якої вилікувалася лише через чотири роки. Однак залишилися біль самотності, алкоголь і важкий ревматоїдний артрит, хоча на той час Піаф вже завоювала весь світ.

Джерело: сайт facebook.com, obozrevatel.com

І сина назвали Іваном...

КОХАННЯ З КОНВЕРТА

«Справжнє кохання. Чи існує, якщо варте страждань?» – пригадала Іванка своє перше дівоче почуття, що виграло веселкою, світилося яким полум'ям багать. Воно розквітло навесні, щоб восени зів'янути. Але дівчина жила вірою, що всі розлуки і біль, що випали їй, промайнуть. Була впевнена, що її кохання сильне, навіть тоді, як Іван одружився з іншою...

ФОТО ІЗ САЙТУ PINEVEST.COM

– Я розлучився, – промовив, – тільки тому, що хочу бути з тобою.

Наталія ШЕВЕЛЬ

Дивно, були однокласницями, а потім різко Уляна з нею ближче подружилася. Все скаржилася, що не звертають увагу на неї хлопці. Добре бачила, як Іванка поверталася додому з Іваном і його другом. Хлопці завжди були разом. Тож вирішили: нехай Святослав познайомиться з дівчиною. Але чи товаришеві запала в душу Уля – невідомо. А що Івану, то – очевидно. За деякий час стало зрозуміло, що важкі хмари затінують її життя. Ось так зрадили її найкращі друзі.

Проживала у бабусі з дідусем по батьковій лінії. Мати залишила її там ще малою, а сама поїхала влаштувати своє життя. Назвала її так, як батька – Іванна. Хоча вдома її клика-

ли Яна. І зустрівся їй Іван. Будували в думках спільне майбутнє. Чи тільки вона сама мріяла, а він робив тільки вигляд?

Зрада була подвійною. І від кавалера, й від подружки.

У Іванни інший з'явився, який щиро її полюбив. От тільки вона це не оцінила.

Прозустрічалася більше року, поводи́ла за носа і... запропонувала розлучитися.

Хлопець кожного дня говорив про одруження. Дівчина як могла, уникала розмов. Він був такий наївний, що одного разу попросила:

– Не приїжджай до мене більше, не треба. Я заміж все одно за тебе не піду.

5 правил міцного шлюбу

ШПАРГАЛКА ДЛЯ ДВОХ

Що робить сім'ю міцною, а сімейний човен незламним? Кожна сім'я шукає відповіді на ці питання. І у кожній – свій рецепт щастя

Тетяна СЕМЕНОВА,
психологиня проєкту
«Міняю жінку»

Адже свідоцтво про укладення шлюбу не містить інструкції, як, наприклад, побутова техніка, щоб створити міцну і щасливу сім'ю. Проте є перевірені часом і досвідом правила-поради, які вам стануть у нагоді.

ПРАВИЛО 1:

Поважайте свого партнера, ви заслужите повагу й до себе. Сімейне життя часто складне й непередбачуване, не буває без образ і розчарувань. Але це – не привід принижувати і ображати свого парт-

нера. Краще постарайтеся зрозуміти, чому він вчинив так, а не інакше. Можливо, ви самі дали привід? Обговоріть ситуацію, поговоріть спокійно і виважено. Якщо ви відчуваєте, що емоції вам зараз – непідвладні, краще відкладіть розмову на деякий час. Заспокойтеся, обміркуйте. Ніколи не критикуйте свого партнера. Краще скажіть: «Я дуже ціную твою порядність (принциповість, доброту, щедрість, вміння вислухати і зрозуміти...), але...»; «В тобі стільки прекрасних якостей (перерахуйте їх), ти ж можеш все, якщо захочеш! Але ось сьогодні...».

ПРАВИЛО 2:

Не провокуйте почуття провини. Люди намагаються уникати тих, перед ким почуваються винними. Гордий погляд, мовчазний докір – це не вихід. Він тільки збільшить дистанцію між вами. Не чекайте, що ваш партнер почне ламати голову

над тим, чому ви одягнули на себе «панцир непроникності». Швидше за все, він піде туди, де все – просто, зрозуміло і комфортно, де не треба постійно виправдовуватися або безкінечно щось з'ясовувати. Говоріть про свої почуття, а не про недоліки вашого партнера («Я засмучена», «Я відчуваю себе незахищеною», «Я сподівалася на твою підтримку (розуміння)...», «Я дуже хвилювалася, чи все з тобою гаразд, коли ти не прийшов вчасно, а твій телефон не відповідає»). Унікайте формулювань типу: «Я так і знала...», «Ти, як завжди...», «Чого ж ще можна було очікувати від тебе...», «Ти в своєму репертуарі...». Такі висловлювання – вирок, який тільки відбиває бажання ставати кращим.

ПРАВИЛО 3:

Довіряйте одне одному. Побудувати стосунки, де подружжя не обманює один одного, складно. Але правду розповідають лише

Назар так пильно на неї подивився, що Іванна аж відвела очі, і запропонував:

– То поки що не будемо говорити про одруження. Будемо просто зустрічатися. Всьому час. Я кохаю тебе, і моя любов – щира.

– Та ти мене не зрозумів, – ображено заговорила дівчина, – я зараз хочу сама побути, нікого мені не треба.

Чи може справжнє кохання витримати розлуки? Бо кохання з Іваном принесло тільки біль. А з Назаром її серце мовчало. І вона не могла нічого з собою вдіяти. Знала, що у колишнього син народився. І від першого шлюбу у колишньої подружки є донька. Тож тепер Іван ростив двох дітей...

Іванна жила сама. Жила сама спогадами про своє перше кохання. З вірою, що будуть зміни в її житті. Не може так бути завжди. Вивчилася, здобула спеціальність. Мала улюблену роботу. А от у особистому житті їй не щастило. Після того, як не стала зустрічатися з Назаром, хлопців від неї наче ножем відрізало. Можливо, це він не хотів,

«Кохання з Іваном принесло тільки біль. А з Назаром її серце мовчало...».

щоб Іванна була з кимось іншим.

Ймовірно, були й невідомі їй причини. Про Івана намагалася не думати, але, чомусь саме він ліз у її думки. А тим часом хмари почали з'являтися

ФОТО ІЗ САЙТУ UKR.MEDIA

«Є в коханні і будні, і свята, / Є у ньому і радість, і жаль, / Бо не можна життя заховати / За рожевих ілюзій вуаль» (Василь СИМОНЕНКО).

ПРАВИЛО 4:

Пам'ятайте, що сім'я – союз рівноправних. Приймаючи важливі рішення, обговорюйте їх всією сім'єю, включаючи дітей. Дітям необхідно знати, що з їхньою думкою рахуються, що їх точку зору поважають. Під час таких сімейних рад кожен відчуватиме свою значимість, а діти будуть вчитися планувати бюджет, організовувати відпочинок, правильно розподіляти час на роботу, дозвілля і домашні справи. Знаходьте час для спільних прогулянок або домашніх ігор. Зрозуміло, це повинно бути приємно кожному члену сім'ї. Якщо ж ваші

і в його сімейному житті. Випадково Іванна бачила, як вони сварилися між собою на людях. Тож Іван через деякий час розлучився.

Виявляється, не міг витримати не взаємного кохання. Його весь час тягло до Іванни. Уявляв у зустрічах її – одну-єдину.

...Насувала темна хмара. Збиралося на дощ. Прочинилися вхідні двері. Іванна глянула – і очам своїм не повірила. На порозі стояв... Іван.

– Дозволиш зайти? – тихо, але впевнено запитав.

Дівчині в ту хвилину скільки хотілося йому наговорити, пригадати, але стрималася. Тільки й подумала: «І п'яти років не пройшло, як не бачилися, а він так змінився. Навіть записки з'явилися. Певно, ніякого сімейного щастя не відчув». Задумалася, а тоді збагнула, що Іван так і стоїть на порозі.

– Заходь, коли прийшов, – промовила.

Невідомо про що вони тоді думали, можливо, кожен про своє. Тільки-от дівчина збагнула, коли прийшов, значить вона йому потрібна.

– Я розлучився, – промовив, – тільки тому, що хочу бути з тобою.

Іванна зрозуміла, що це – та зустріч, яку чекала, яку вимріяла-вимолила у снах...

Вони, обоє, мріяли про взаємне кохання. Пробачили одне одному за минуле, щоб зустрічати разом спільне майбутнє. На обрії їхнього подружнього життя тепер не з'являються темні хмари. Народився у них син – продовжувач їхнього роду. Назвали його теж Іваном...

захоплення і плани не збігаються із захопленнями і планами інших, то потрібно надати свободу вибору, а не штучно створювати ілюзію щасливої і дружньої сім'ї. Не можна бути щасливими з примусу. Кожен має право бути іншим.

ПРАВИЛО 5:

Створіть сімейні традиції. Ніщо не об'єднує людей краще, ніж спільна справа. Наприклад, виготовлення листівок або сувенірів до свята. Добре, якщо у вас є традиція робити щось всією сім'єю. Якщо немає, поспішайте це виправити. Спільний обід або вечеря – прекрасна можливість відчувати радість від спілкування один з одним. Підкресліть цю радість красивим посудом і сервіруванням «від душі». Напишіть один одному ніжні записки, частіше говоріть приємні слова. Поважайте старше покоління вашої родини. Цінують їхню мудрість, досвід і турботу про вас. Ваші діти будуть ставитися до вас так само, як зараз ви ставитесь до бабусь і дідусів. Все – у ваших руках!

«Кохання – великий майстер. Воно вчить нас бути тими, ким ми ніколи не були» (Мольєр (Жан-Батист ПОКЛЕН), один з найвидатніших французьких комедіографів XVII століття).

volyn.com.ua

«ТАК НІХТО НЕ КОХАВ»

Що відчував на серці я, коли проводив службу Божу у Парагваї

● СПОВІДЬ ДУШІ

Хочу з вами поділитися великою радістю, яка трапилася зі мною цього року. Я родом з української діаспори, яка проживає у Південній Америці, а саме – в Парагваї. Живу в Україні понад 14 років, став священником, бо пообіцяв Богу. Коли мені було 14 років, моя мама захворіла на рак, і я дав обіцянку в церкві, якщо вона одужає, я віддам своє життя на служіння Богові. Мама перемогла рак, а я дотримав свого слова

Протоієрей Ігор Андрес ВЕРЕТКА КАЗМІРЧУК, настоятель храму Волинської ікони Божої Матері села Богушівка Луцького району Іоанно-Богословського деканату та храму Святого Апостола Андрія Первозванного с. Верхівка Луцького району Успенського деканату

Цього року – 24 серпня – святкували 50 років моєї мами. Поїздка була не запланована і мала бути сюрпризом для неї, але за два тижні до того, як я мав приїхати, все ж таки розповів про свій приїзд.

Батьки зустріли мене в аеропорті в столиці Парагваю – Асунсьйоні, з хлібом та сіллю, за українським звичаєм. Я не бачив їх майже 10 років і не міг повірити, що вони знову мене обіймають, і я знову знаходжуся на землі, яка є для мене рідною, адже все моє дитинство та юність – від народження до

“

Кожен момент, кожна молитва з моїми земляками у Парагваї нагадували мені, що хоч відстань може розділяти нас із рідними, але ніколи не відокремить нас від Бога.

дев'ятнадцяти років – були у Парагваї. Я є українцем у четвертому поколінні, який народився та виріс там. Після зустрічі з батьками, першим, що я у них попросив, були мате і емпанادا (національна страва, виглядає як наш чебурек, але маленький, і там дуже багато приправ, а мате – це чай з дерева, яке росте у Південній Америці).

Приїхав до Парагваю після стількох років життя

На фото: зліва направо диякон Габріель, архимандрит Дмитро, митрофорний протоієрей Павло, протоієрей Ігор та протоієрей Хорхе (Юрій) після служби в церкві Успіння Пресвятої Богородиці парагвайського села Санто-Домінго.

в Україні сповнений емоцій. Це була країна, де я зростав, де залишилися рідні, друзі, уся велика родина, а також рідні душі місцини, які запам'яталися мені ще з дитячих років.

Зізнаюся, ця подорож додому була важкою. Але мушу сказати, що тепер у мене дві Батьківщини: перша – це країна, де я зростав, де живуть усі мої рідні, а друга – це Україна, моя Батьківщина по крові та духу, де тепер живе моя маленька сім'я, моя дружина та син. Моє родинне гніздечко тепер тут, а також і духовне служіння. Господь мене направив сюди, щоб я виконав обіцянку, яку колись дав Йому.

Коли я стояв перед престолом і вперше проводив службу Божу у Парагваї, від того часу, як став священником, серце огорнули особливий спокій і водночас хвилю-

вання та трепет. Я дивився на людей, які для мене є рідними, і бачив у них своїх земляків, які теж пройшли чимало випробувань і, попри все, залишилися вірними Богу. Це відчуття єдності з моїми земляками було глибоким і зворушливим. Я бачив рідні обличчя, які нагадували мені про батьків, яких так довго не бачив. Попри те, що я багато років не був удома, я залишився для усіх цих людей рідною людиною, земляком.

І саме у цей час ми відзначали ще й особливі події: день народження мами та мій.

Тут, в Україні, далеко від рідних, я часто думав і досі думаю про те, як було б, якби вони могли бути поруч, підтримували мене в моменти радості та випробувань. Та цього разу я відчув, що вони тут: через кожну щирі усмішку, через кожне схилене в молитві обличчя. Це було особливе благословення – відчуття сили родинного духу, який несе наша спільна віра. А також я відчув, що, попри велику відстань між цими двома країнами, ми завжди поруч у дусі та молитві.

Розкрию вам маленький секрет: дуже багато років тому бачив сон про те, що я служу святу Божественну Літургію у храмі Богоявлення Господнього в місті Фрам, де я був паламарем у дитинстві та юності. На свято Успіння Пресвятої Богородиці, на тетраподі лежала плащаниця, а церковний хор співав пісні до Матері Божої. Варто зауважити, що там теж Православна церква, але вселенського патріархату, і поки що служать за старим стилем. Після служби Божої, коли вже ми усі були вдома, я розповів про цей сон батькам. Яке ж було їхнє здивування, що таке може бути!

Було кілька особливих моментів під час моєї відправи літургії. Я пам'ятаю, як одна жінка, яка після смерті її онука прийняла мене, як рідного, підійшла до мене після служби, взяла за руку й мовчки дивилася в очі. У її погляді були такі щирість

ФОТО з архіву Ігора Андреса ВЕРЕТКИ КАЗМІРЧУКА.

і тепло, наче вона хотіла передати мені всю силу любові, яка зберігалася в її серці всі роки, що я був далеко, в Україні. У цю мить я відчув, як Бог дарував мені надію та силу, яких я так потребував.

Крім того, що я відправляв службу Божу у різних храмах Парагваю і весь час був з батьками, у мене брали інтерв'ю журналісти з різних газет, радіо та телебачення. Питань було багато, і вони були різноманітні. Але було питання спільне для усіх: як тут, в Україні, під час війни, та чи не думав повернутися додому з сім'єю. Звісно про війну мало що розказав, адже щоб зрозуміти, як тут,

треба тут жити. А про те, чи я хочу повернутися назад, відповідь була твердою: «Я хочу лишитися в Україні і тут жити». На питання чи важко, я сказав: «Нашим хлопцям на «нулю», важче в тисячу разів, тому ми, священники, у тилу повинні тримати молитовний та матеріальний щит, і кожен робити все, що може, на своєму місці».

За цей місяць, що був удома з батьками, ми лягали спати опівночі, а то й пізніше. Адже не могли наговоритися, так багато було про що поговорити, побазікати, поплакати, посміятися та навіть помовчати обійнявшись. Було багато питань про життя в Україні, як я живу з сім'єю, про онука, які служби Божі проводимо. Ми розмовляли іспанською та українською. Дякую Богу за цю можливість відчуття себе дитиною, адже поки живі наші батьки, ми – діти.

Кожен момент, кожна молитва з моїми земляками у Парагваї нагадували мені, що хоч відстань може розділяти нас із рідними, але ніколи не відокремить нас від Бога. Я відчув, що моя місія – це не лише слова та служіння, а й живий зв'язок з моїми рідними та земляками який допомагає кожному з нас наблизитися до Божої благодаті, незалежно від того, де ми живемо: в Україні чи в Парагваї.

Зараз, коли я повертаюся думками до тих моментів, моє серце сповнюється вдячністю. Бо саме тут, де я зростав, я відчув, що Господь – завжди з нами, що Він підтримує нас і дає сили йти вперед. І навіть тоді, коли ми далеко від дому та рідних, можемо бути близько одне до одного.

«Мама Єва, я і тато Андрій – світлина, про яку я мріяв понад десятиліття».

Каштани на долоні

● **НЕСПОДІВАНИЙ ПОВОРОТ**

Закінчення.
Початок – на с. 16

Зіна КУШНІРУК

Вона не дозволила йому продовжити. Запросила додому, познайомила з батьками. Невдовзі Володимир з Оксаною одружилися.

Тепер з відряджень його чекала ніжна і любляча дружина. І Володимир, який раніше всіляко затягував повернення додому, волів би взагалі нікуди не їздити. Якось і сказав про це шефу. Просив:

– Знайдіть для поїздки когось молодшого. А я – людина сімейна. І це – моя остання тривала поїздка.

Оксана смажила йому у дорогу пірижки, вклала у валізу чисту білизну. Він милувався дружиною. Думав, що через роботу приділяє їй мало уваги.

– Ось побачиш, повернуся з відрядження, і все буде по-іншому. Чуєш, Оксано, – пригорнув до себе дружину.

– Справді, тоді все буде по-іншому. Все, – видихнула Оксана, ніби поставила крапку. І якось загадково посміхнулася. А, може, йому це тільки здалося?

Відрядження затягнулося. Володимир телефонував Оксані, вкотре зізнавався, як сумує за нею.

– Приїжджай швидше, тебе чекає приємний сюрприз, – відповідала вона

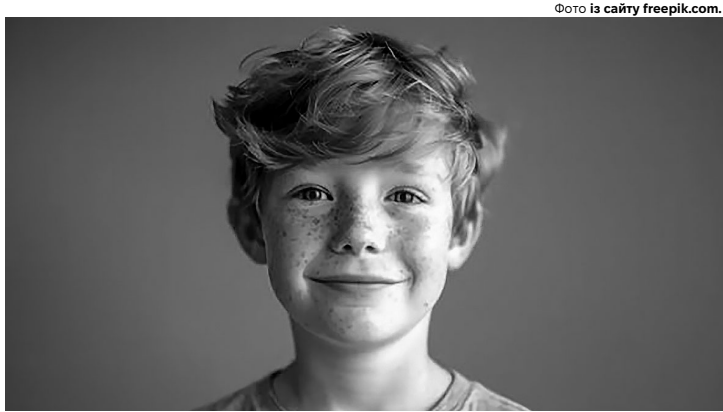

Фото із сайту freepik.com.

«Цей хлопчик схожий на нього і теперішнього. Хіба що ластовиння у Володимира – менше...».

йому. І Володимир не міг дочекатися закінчення відрядження. Може, Оксана нарешті знайшла роботу, про яку мріяла? – мізкував над домашнім «сюрпризом».

І ось відрядження закінчилося, він їде додому. Зате телефонував дружині. Вона, як звичайно, чекала його. Тільки що це? На столі – святкова вечеря. І Оксана вся аж світиться, навіть одягнула білу сукню, його подарунок з попереднього відрядження.

– Оце і є твій сюрприз, Оксаночко? Справді, ти для мене – найкращий подарунок у житті.

– Ні, це не зовсім так, – вивільнилася з його обіймів Оксана. – Я – вагітна. У нас буде дитина...

Він не простягнув до неї рук. Вони якось раптом жалюгідно й безсило, мов непотрібна річ, повисли уздовж тіла.

– Чому ти мовчиш, чому? – десь здалека доносився голос Оксани. – Невже ти не радий? Я тобі все розповім...

Вона смикала його за рукав пальто, яке Володимир і досі не зняв. І раптом до нього дійшло, ніби щось «прорвало».

– І хто ж він, якщо не таємниця? – відсторонив дружину. Вона благально і нетямовито дивилася на нього.

– Хто він, батько твоєї дитини? Оце – справді сюрприз. А я так спішав додому... Як же це ти, Оксано, так влипла?

“

– Ти – батько моєї дитини. А тепер – іди. Назавжди. І не приходь. Ніколи.

Хіба забула, що у мене ніколи не буде дітей?

Вона щось казала, доводила, що лікарі помилилися, вела мову про якусь сумісність і навпаки, про те, що його попередня дружина – теж не свята, і могла просто його обманювати.

Це останнє зауваження чомусь геть збісило Володимира, вивело з рівноваги.

– Не чіпай її, – кричав. – Вона принаймні – чесна жінка, а ти...

Образливі слова виривалися з його уст. Він кричав і кричав, обзивав Оксану і, здається, нічого не могло його зупинити.

Оксана мовчала. Тільки щораз більше блідло її обличчя.

– То хто ж він, той, з ким ти зраджувала мене під час моїх відряджень? – не вгамовувався Володимир.

– Ти. Ти – батько моєї дитини. А тепер – іди. Назавжди. І не приходь. Ніколи.

Він зібрав речі й пішов. Усю ніч просидів у якомусь барі, запиваючи своє нещастя. Наступного дня подав шефові заяву на звільнення. Витер із мобільного номер телефона Оксани. І все-таки хтось з колег переказав, що дружина телефонувала йому на робочий, просила, аби передзвонив додому. «Для чого? Здається, ми про все поговорили учора», – подумав.

А ввечері поїзд віз його уже до батьків у село на Житомирщині.

Через деякий час від Оксани надійшов лист, потім

ля. Покінчивши зі справами, прогулювався вулицями міста. І раптом – таке рідне, таке знайоме:

– Володю...

Повернувся. Навпроти стояла вона, Оксана. Тримала за руку хлопчика. Чекайте, Володимир десь уже його бачив: цей кирпатий ніс, це густе ластовиннячко, ці веселі блакитні очі...

Господи, та це ж – він сам, тільки у дитинстві. Навіть родимка на лівій щоці. За неї завжди дражнили у школі Володимира дівчата.

Цей хлопчик схожий на нього і теперішнього. Хіба що ластовиння у Володимира – менше, хіба непокірний чуб уже просвічує першими сивими волосинами. І блакитні очі рідко бувають веселими.

– Оксано, це – мій...

Вона не дала йому продовжити. Як тоді, коли він оповідав їй про свій перший нещасливий шлюб.

– Це – Андрійко, – сказала. – Мій син. А он іде наш тато. Біжи, Андрійку, – підштовхнула малюка до чоловіка, що виходив із магазину. – Сьогодні в Андрійка день народження. От ми й вибралися в місто за подарунками.

– Оксано...

Та вона вже не слухала його. Йшла назустріч синові та чоловіку.

А Володимир? Тепер він часто-часто приїжджає у відрядження до Тернополя. І досі згадує день, коли вперше побачив Оксану. Може, тому що надворі – знову осінь. І знову падають, розбиваючись об асфальт, каштани...

А колись вони так гарно лежали на долоні в Оксани.

Джерело: nday.te.ua.

Жертва заради... брата

● **ПРИТЧІ**

У XV столітті, в одному німецькому сільці, жила родина, де було вісімнадцятеро дітей. Два брати мріяли стати художниками, хоча добре знали, що статки їхньої родини не дозволяють батькові платити за навчання

Отець Браян КАВАНО

Щоб розв'язати проблему, хлопці постановили так: кинемо жереб, і той, хто програє, подається до найближчої копальні й своєю пра-

цею забезпечуватиме братові навчання в Академії мистецтв. А коли вивчиться, дасть змогу іншому навчатися в тій-таки Академії – продаватиме свої твори чи, у крайньому разі, сам піде працювати в копальню.

Відтак один брат вирушив вступити до Академії мистецтв, другий взявся до небезпечної праці в копальні. Минуло чотири літа, й перший брат молодим художником повернувся до рідного села. Як велить звичай, влаштували бенкет – відзначити повернення сина і брата. Й ось художник підвівся, щоб виголосити тост за здоров'я

і щастя любого брата, дякуючи йому за роки тяжкої жертвовної праці в копальні.

– А тепер твоя черга, Альберте, – мовив він насамкінець. – Тепер ти рушай до Академії, аби здійснити й твої мрії, а я буду на тебе працювати.

Сльози покотилися з Альбертових очей. Захитав похилою головою і, схлипуючи, став повторювати:

– Ні, ні, ні!

Зрештою, підвівся й рукавом витер сльози. Тоді поглянув на протилежний край столу й, простягнувши руки до брата, стиха повів:

– Ні, брате, мені вже запізно. Дивись, що чотири літа в копальні

зробили з моїми руками! Всі пальці були потрошені, і не раз, ще й артрит викривив їх так, що не можу втримати навіть келиха з вином, не те, що провести пензлем або пером тоненької лінії на полотні. Ні, брате, мені вже запізно.

Аби скласти шану братові Альберту за його самопожертву, Альбрехт Дюрер виконав точний малюнок його страждених рук, складених, немов для молитви, з викривленими пальцями, спрямованими до неба. Свій вражаючий малюнок він назвав невибагливо – «Руки». Але світові його шедевр дуже швидко припав до серця, і цю данину любові згодом було названо дещо інакше – «Руки в молитві».

Малюнок Альбрехта Дюрера

«Руки в молитві» – один зі знаменитих малюнків німецького художника-графіка Альбрехта Дюрера (1471–1528). Зараз зберігається в галереї Альбертина (Відень, Австрія).

«Пристрасть – це натхнення тіла, а кохання – це натхнення душі»
(Ліна КОСТЕНКО, видатна українська поетеса та письменниця).

volyn.com.ua

«ТАК НІХТО НЕ КОХАВ»

«Я була шокована, але впевнено відповіла: «Так!». Хіба це той час, коли можна чекати і роздумувати?»

Фото з архіву родини РАДОМСЬКИХ.

«У Бога все вчасно»

• ЛЮБОВ СИЛЬНІША ЗА ВІЙНУ!

Іноді, щоб розпізнати кохання, потрібно 10 років та... одна війна. Про це – в історії волонтерки Надії та військового Антонія Радомських, яку розповіли журналістки проєкту «Я тебе війна»

Аліна ХРИЩУК,
Вікторія ТКАЧУК

«У КОЖНОГО З НАС БУЛА СВОЯ СІМ'Я»

Надія
«Мені подобається вислів «У Бога все вчасно!». І в нашому випадку це справдилося. Бо доля познайомила нас 10 років тому, гартувала життєвими випробуваннями й саме у цей час показала справжні цінності...»

А познайомилися ми з Антіном ще в 2012 році під час відрядження в Дрогобич. Я була в поїзді від театру, а він – від пресслужби обласної ради. Нас об'єднувало тільки ділове спілкування: то – на спільних заходах, то – на нарадах.

Антін вразив мене тим, що він має почуття загостреної справедливості. Він приваблював та гуртував навколо себе людей, здавна був учасником патріотичних організацій, не боявся відстоювати свої ідеї. Якось розповів мені про організацію української молоді «Спадщина», куди пізніше вступили мої діти.

Я виховувалася в радянські часи, коли більшість дат замовчувалася заради «безпеки», тож із тих наших зустрічей взяла для себе багато нового. Та більшого, ніж професійне спілкування, між нами не було й не могло бути. Бо в кожного з нас тоді була своя сім'я».

ВЕСЬ ТЕАТР – НА ПЕРЕДОВІЙ

«У 2014-му він пішов добровольцем на війну. Я теж не могла сидіти на місці, коли таке відбувалося в країні.

Пригадую, моніторила ситуацію в системі СЕТАМ (продаж арештованого майна) та дізналася про гуманітарний вантаж із військовою формою, берцями... Його арештували, а я вкупилася цей конфіскат. Після цього сконтактувала з Антіном та організувала поїздки в Сватове з усім необхідним. Декілька разів їздила на Схід із гуманітарною допомогою: і до його підрозділу, і до підрозділу колеги з театру, і до знайомих хлопців із Львівщини, які були на передовій.

Ще тоді Антін казав: «Це не стільки війна за територію, як за уми людей! Тому при кожній можливості намагався спілкуватися з місцевим населенням, щоб сіяти зерна українськості. Якось Антін запропонував, щоби наш театр імені Марії Заньковецької приїхав у Сватове. Ви тільки уявіть! Грудень, в автобусі близько сорока людей – актори й цілий оркестр (!) – везуть на передову «Наталку Полтавку». Перша вистава була для учнів старших класів. Вони вперше побачили театр живою, і мене тоді це дуже вразило. Здається, нам вдалося посягати тоді зернятка правди та українства. Зараз Сватове окуповане...»

Потім була друга вистава – для військових. На той час Антін був уже за Лисичанськом, і на цьому нашій з Антіном проєкти закінчилися. Він продовжив воювати. Після 2015-го ми бачилися хіба що в соцмережах. Маємо багато спільних друзів».

«ВІН НАЗИВАВ МЕНЕ СВОЇМ ПОРЯТУНКОМ»

Надія
«На початку повномасштабної війни стан безпорадності та заціпеніння минав швидко. Я – не з тих людей, які сидітимуть, склавши руки. Мої друзі – такі ж. Уже 26 лютого ми відкріпили в театрі волонтерський центр. У перші тижні працювали 24/7 – приймали гуманітарну допомогу, сортували речі, надавали усе відповідно до запитів,

допомагали в розселенні чи довезенні до кордону людей із зони бойових дій.

Цією роботою займалася більша частина колективу театру, згодом змінилися масштаби. Однак волонтерський центр при театрі функціонує й досі.

Ця війна – чи точніше її загострення – проявила людей у моему оточенні. В лютому, я писала багатьом знайомим у соцмережах. Питала, хто де, чим займається, чи в безпеці, чи потрібна допомога.. Антінові написала на початку березня: «Як справи?», а він надіслав фото, що вже – на передовій. Каже, що пішов у військомат і зустрівся там зі своїм старшим сином.

Надія
«Після цієї зустрічі ми почали трішки частіше переписуватися про справи, про поточне. Восени моему колезі повідомили про загибель сина на

сського центру. А коли випала нагода побувати у Львові (ми переганяли авто для нашого підрозділу), навідався в театр. Надійка не відпустила з порожніми руками.

Ми завжди знали про існування одне одного, але це були ділові та професійні стосунки. Вона мала сім'ю, я перебував у цивільному шлюбі. Вісім років вважав себе одруженим, хоч до офіційної реєстрації не дійшло. Ніяких думок про стосунки одне з одним і бути не могло».

Надія
«Після цієї зустрічі ми почали трішки частіше переписуватися про справи, про поточне. Восени моему колезі повідомили про загибель сина на

«Я розуміла, що в цю мить нас – тільки двоє, що це – наш свідомий вибір. Не заради когось, а – заради нас, що це – наше спільне рішення: не чекати – бути разом, хоч і не поруч, через війну».

Напевно, іншого варіанту й бути не могло, зважаючи на патріотичне виховання».

Антоній
«Ще в 2015-му, коли я демобілізувався, казав хлопцям, що повернуся, якщо відновляться бойові дії. 24-го лютого зібрався, а 26-го уже був у строю. На початку березня був у Запорізькій, згодом – у Донецькій, потім – знову в Запорізькій, Миколаївській, Харківській областях».

Надія
«За світлинами в мережі я розуміла, що Антін – десь у Запорізькій області. Регулярно питала, чи все в нього добре. У відповідь отримувала його звичне «Живий-здоровий». Це було прийнятне спілкування, я не нав'язувалася та не претендувала на більше. Згодом він дався чути, коли приїхав влітку до Львова».

Антоній
«Ми не спілкувалися з Надійкою практично сім років. Іноді заглядав на її сторінку, тож знав, що вона була причетна до створення волонтер-

фронту. Ми не вірили, потрібно було дізнатися точно. Набрала Антіна, він якраз був десь у тих краях. Відчула, що чоловік – у пригніченому стані. Тільки згодом розказав причину».

Антоній
«Так сталося, що у вересні моя цивільна дружина виїхала заміж... не за мене. Жовтень був дуже складним періодом у моему житті. Настільки складним, що я сам би з ним не впорався. Шукав підтримки. Такою підтримкою для мене стала Надійка. Почали спілкуватися частіше, переписувалися, зідзвонювалися».

Надія
«У той час я теж припинила попередні складні стосунки. На жаль, вони не пройшли випробування війною. У нас з Антіном почалося тісніше спілкування, а не просто звичні моє «Як справи?» і його «живий-здоровий». Він почав мене називати «мій порятунок». Мені було якось некомфортно, бо я не знала, в чому мій порятунок полягав. Але розуміла – йому була потрібна ця увага».

«ВІДПРАВИВ КАБЛУЧКУ ПОШТОЮ»

Антоній
«Коли я довідався, що Надійка – вільна, не вагаючись освідчився. Написав: «Ти вийдеш за мене?»».

Надія
«Я була шокована, але впевнено відповіла «Так!». Хіба це той час, коли можна чекати й роздумувати? Щоправда, це дійсно було неочікувано. Антін казав, що він не може нічого гарантувати, бо перебуває в різних точках. Тобто, спочатку каже: «Я – тут. Як ми можемо щось серйозне планувати?», а потім в один момент робить пропозицію. Звісно, це – шок!»

«Я днями їду в місто і тобі відправляю «Новою поштою» дещо», – каже Антін.

«Певно, деякі речі», – подумала, бо вже траплялося таке.

Антоній
«Я тим часом при першій нагоді купив перстенець. Це було під час повітряної тривоги. Всі вибігали з магазину, а продавчиня ювелірного сказала: «Не поспішайте, це – важливий вибір!». Після того написав Надійці чергове смс: «Висилаю подарунок, якщо сподобається – вишли фото».

Надія
«Я отримую цей пакунок, розгортаю... А там – обручка! Я знову була шокована. Одразу зробила фото й надіслала йому».

Антоній
«Значить сподобався перстенець», – подумав я і додав: – Я приїду, і ми одружимося».

Надія
«Звісно! Після перемоги», – промайнуло в моїй голові.
«Чи обіцяєш ти мене чекати?» – запитав мене тоді.
«Я не хочу обіцяти. Я просто буду чекати!» – дуже твердо сказала йому».

ВИШИВАНКА ДЛЯ... «ВИШИВАНКИ»

Надія
«Попереду – невизначеність. Антін же сказав, що одружимося після перемоги, тому думалося, що це ще – далеко».

Я захотіла зробити Антінові подарунок-оберіг і зрозуміла, що це точно буде вишиванка. У 2014–2015 роках він кожного дня під формою носив вишиванку, тому і позивний у нього – «Вишиванка». З соціальних мереж було видно, що знається на українському традиційному вбранні, любить ходити у вишитому одязі не лише у великі свята і має не одну сорочку».

Потім Антін сам запитав, чи не вишила б? Я запропонувала зразки, він обрав три варіанти. Розпочати вирішила з вишивки, у якій закладений тризуб і шифрування вислову «Україна понад усе». Не хотілося віддавати її для крою та шиття комусь чужому. Тож взялася за роботу. 12 грудня він мав взяти поїздку до поїзда і мені повідомив: «Я буду мати можливість кілька годин побути в Харкові. Ти приїдеш?».

О 3-й годині дня він мені це сказав, а об 11-й вечора я вже сиділа у поїзді й везла йому напівготову ви-

шиту сорочку. Хотіла приміряти, чи добра в плечах.

Мене зустріло напівпорожнє, розбомблене місто, геть не таке, яким я його бачила три роки тому – яскравим, людним, живим. Ті кілька годин ми побули з Антіном разом.

Я не знаю, чи саме тоді він прийняв рішення, що не буде чекати закінчення війни, але добре пам'ятаю його фразу: «Це буде набагато швидше. Як тільки з'явиться можливість приїхати у відпустку». Йому не дозволили, та він наполіг, написавши заяву до РАЦСу про реєстрацію нашого шлюбу 11 січня.

5-го числа він виїжджає з Харкова. О четвертій ранку я його забіраю з поїзда, він встигає переодягнутися, і ми одразу їдемо до батьків у село. Він залишається в машині, а я заходжу додому. Кажу батькам, що спілкуюся з Антіном телефоном, він хоче привітати їх і заколядувати. Розпочинає колядку з машини, наближається до будинку і заходить... Для батьків і його молодшого сина це був справжній сюрприз, бо про приїзд знала тільки я.

Отакий Антін. Такий він – у всьому».

«НАС ЧЕКАЛИ У РАЦСІ ДВА СВІДКИ Й ЧОТИРИ ТЕЛЕКАНАЛИ»

Надія
«Нам прийшло підтвердження, що 11-го січня таки буде реєстрація шлюбу. Ми запланували запросити тільки друзів – Оксану й Андрія, а з батьками повечеряти, бо у цей день якраз у мене був день народження. Обрали обручки з вишивкою-нескінченністю за два дні до одруження».

Антоній
«Про само церемонію ніхто не знав, окрім свідків, ну, і, звичайно, нас. А ввечері перед розпискою я вирішив повідомити знайомих журналістів. До війни я працював в медійній сфері, тож подумав, що це класно було б зафілювати. Відповіді були приблизно однакові: «Вибач, завтра у Львові – три президенти!». Але вранці у РАЦСі нас чекали два свідки і чотири телеканали! Так усі рідні і знайомі довідалися, що з'явилася нова сім'я :)».

Надія
«На церемонії я майже не звертала увагу на камери, бо емоції були через край. Я розуміла, що в цю мить нас – тільки двоє, що це – наш свідомий вибір. Не заради когось, а – заради нас, що це – наше спільне рішення: не чекати, бути разом, хоч і не поруч, через війну».

На розписі я була у вишійій сукні, а під його камуфляжем у цей день була та сама сорочка, яку я йому вишила за місяць. Антін же жартував: «Вишивай, буде мені ця сорочка на весілля». Справдилось!».

Антоній
«У мене на передовій – потрійний захист: молитви рідних і близьких людей, вишиванка, і на всяк випадок ще бронезжилет. Я справді ставлюся до вишиванки, як до оберегу. Але весільну сорочку на фронт з собою не брав! Це ж – весільна, мені її ще на шлюб вдягати!». **Джерело:** yatebeviny.org.

Наречений Ярослава Магучіх: «По-перше, я закохався в те, як вона ставиться до всього».

23-річна Ярослава Магучіх відклала весілля з нареченим

• ЗІРКОВЕ ПОЧУТТЯ

«Мені дуже хотілося б вийти заміж в Україні, у Дніпрі, зібрати родичів, друзів. Але, на жаль, не можемо цього зробити через війну»

Лія ЛІС

Найкраща легкоатлетка в Європі за підсумками нинішнього спортивного року, олімпійська чемпіонка-2024 і рекордсменка зі стрибків у висоту (210 см) Ярослава Магучіх зізналася, що відклала весілля з нареченим – Назаром, який є сином її тренерів – Тетяни і Сергія Степанових.

Пара заручилася ще в листопаді минулого року, однак не квапилася узаконювати стосунки.

Спочатку закохані планували зайнятися цим після Олімпійських ігор, але плани змінилися. Ярослава Магучіх говорить, що їй хотілося б відсвяткувати пишне весілля в Дніпрі, звідки вона родом. Утім, через війну це складно організувати. Також спортсменка вважає, що гучні святкування наразі не на часі.

«Прикро, та не можемо зараз провести церемонію весілля, бо мені дуже хотілося б вийти заміж в Україні, у Дніпрі, зібрати родичів, друзів. Але, на жаль, не можемо цього зробити через війну. Немає такої можливості зараз і, чесно кажучи, не хочеться, не на часі», – розповіла чемпіонка зі стрибків у висоту в інтерв'ю **oboz.ua**.

Ярослава поділилася, що наче й розуміє, що «треба жити тут і зараз», однак все ж таки має сумніви. На весілля спортсменка планує зібрати родичів, друзів, але під

Кохання надихнуло Ярославу Магучіх стрибнути найвище за всіх жінок на планеті Земля – українка підкорила планку висотою 2 м 10 см! Попередній рекорд болгарки Стефки Костадинової – 209 см – тримався ще з далекого 1987 року.

час війни це доволі складно зробити. Організувати ж святкування за кордоном Магучіх теж не збирається, адже далеко не всі гості зможуть потрапити.

«Хоча, з іншого боку, начебто говорять, що треба жити життя тут і зараз, адже – молодий вік, самий розквіт, скажімо так. Але я розумію, що хочу зібрати на весіллі родичів, друзів, а зараз це складно, бо всі розкидані по світу. А робити церемонію за кордоном, то це буде тільки якесь жіноче весілля», – додала спортсменка.

До речі, раніше в інтерв'ю **oboz.ua** бігун Назар Степанов розповів, як почалися їхні з Ярославою стосунки.

«Ми спочатку тренувалися в одній групі, я бачив її щодня, і так зійшлися зірки, що я закохався. А коли мені виповнилося 16 років, почав кликати її на побачення. Тому, в принципі, у нас «лавстори» (з *англ.* – історія кохання). – **Ред.** Досить проста, без чогось такого», – розповів бар'єрист, який молодший за Ясю на два роки.

Назар також перелічив, чим саме його привабила Ярослава.

«Ну, по-перше, я закохався в те, як вона ставиться до всього. Бачив, як вона поводить на тренуваннях, яка вона в житті. І мені це подобалося, тому й закохався в ці якості. Так, звісно, ще вона – дуже гарна, і я не міг пройти повз таку дівчину», – зізнався хлопець.

Степанов також зауважив, що дуже переживає за кохану на змаганнях.

«Вболіваю я дуже потужно, чесно. Я неабияк хвилююся перед кожним її стрибком. У мене серце буквально у п'яти йде. Це для мене – стрес, тому що я сам – спортсмен, і знаю, що вона відчуває», – зізнався бігун.

Дві доньки – дві сльози

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

Закінчення.
Початок – на с. 16

Ольга ЧОРНА

Марина дослужилася до завідувачки відділу в одній з установ. Метикувата була. Та без допомоги чоловікового троюрідного брата навряд чи вдалося б чогось досягти. Мирослав був і братом, і товаришем для покійного чоловіка. Тому не залишив вдову наодинці з проблемами.

...Жінка на роботу одягалася скромно, але – зі смаком: Щось шила, інше – перешивала. Светри в'язала. І, бувало, в часи дефіциту щось вдавалося «дістати» по блату. І собі, і донькам. Про своє рукоділля Марина нікому не розповідала. І досі мовчить. І тепер, на пенсії, Марина виглядала, як на її вік, стильно. Тільки смутку багато в очах. Викручується, коли сусіди запитують, чому доньки та внуки не навідується. Вона й сама в столицю поїхала б – не така вже далека дорога. То лише Дарусі так каже. Але не кличуть діти в гості.

...Мирослав допоміг Каті й Нелі вступити на навчання. А потім – і з роботою. У цей час він уже мав солідну посаду, зв'язки. Дівчата навчалися в столиці. Там і осіли. Навчання доньок дорого обходилося Марині. Хоча й непогану зарплату мала, майже все на дівчат витрачала. Вони ж хотіли гарно одягатися, в кафе піти. Якось дорікнули:

– Треба було тобі, мамо, заміж за когось пристойного вийти.
– Не кликали заміж пристойні мене з двома дітьми. А от за Дмитра могла б – також удівцем був. Але ж ви мені бойкот оголосили...
– Твій Дмитро ким був? Водієм. А-а-а, він, правда, чиновника возив. Ще й «причепу» мав – синочка свого. Братика хотів нам підкину-

«Мої «Слізки»... Що ж із вами трапилося?»

ти. Добре, хоч дядько Мирослав допомагав. А то ми вулиці підмітали б. І взагалі – з нас однокласники насміхалися: мовляв, ваша мама – при посаді, а у вас нічого такого...

...Марининим донькам пощастило. В обох заміжжя – вдалі. Наречені – не з бідних родин. Скандал виник, коли Катя, старша донька, з чоловіком вирішили придбати власне житло. Свекри згодні допомогти грішми.

– А ти, мамо, щось підкинеш? – запитала Катя.

– Грошей я не наскладала. Хіба позику попрошу на роботі.

– І скільки тобі дадуть тієї позики? Краще квартиру продай. Купи собі однокімнатну в «хрущовці». Скільки тобі одній треба?

– Ця квартира – пам'ять про батька. Не можу я її продати.

– Це для тебе пам'ять. А ми з Нелею давно забули, як він виглядає.

– Тато дуже любив вас.

– Цією любов'ю і сентиментами за житло не заплачу.

– Катю...

– До речі, Неля з чоловіком також подумують про власне помешкання. Тому в сестри буде до тебе аналогічне прохання.

– Я не продам квартиру! Позику – візьму.

– Не треба нам твоєї позики.
– Все одно квартира колись вашою буде.

– Ага, коли ти помреш...

...Тоді й пробігла чорна кішка між Мариною та доньками. Перестали приїжджати. Марина сама їздила до них. Хоч на внуків поглянути. Та їй були не раді. Зяті до

“
– Треба було тобі, мамо, заміж за когось пристойного вийти.

Марини ліпше ставилися, ніж Катя з Нелею. А ще старша «кинула»:

– Мамо, в нас – двоє дітей. У кожного – своя кімната. Зайвої – нема...

Марина все зрозуміла. Якось приїхала Неля. На зустріч випускників. Хвалилася, що гарно живе. Була на відпочинку. І «вколола»:

– Хоч ти, мамо, нам і не допомогла, ми не пропали. До речі, могла б і на роботі щось «скрутити», чесна ти наша.

Неля переночувала й поїхала. В гості не запрошувала.

...Ще два роки попрацювала

Марина, а потім, як жартувала, набула статусу справжньої пенсіонерки. Її непокоїло, як тепер буде «їздити» до дітей. Уже нема відраджень. І дачі немає, щоб пересидіти два-три дні.

Ідея «висіла» біля будинку, на дощі оголошень. Туристична фірма запрошує на екскурсії по Україні. У триденну або п'ятиденну подорож. Недорого.

– Куди це ви зібралися з валізкою, Маринко Іванівно? – запитала Дарина.

– До дітей їду. Пригляньте за квартирою.

– З вас – «Київський» торт.

...Не раз Марина вирушала в туристичну подорож, а казала – до дітей. В'язала обновки, мовляв, доньки подарували. Або щось купувала чи шила. Їй вірили. Вона вже й сама починала в це вірити...

...Нещодавно Марина перехворіла. Тому всім тепер каже: нема здоров'я до дітей їздити. А в них стільки роботи, різних клопотів... Та не забувають – пакунки передають. Светра теплого отримала...

...Увечері Марина сіла за машинку – шитиме блузку. Але робота не клеїлася. Така туга на душі. А з фото усміхалися Катя з Нелею – ще малі, такі милі, такі рідні... Нині в Нелі – день народження. Марина їй телефонувала. Але донька не відгукнулася.

– Мої «Слізки»... Що ж із вами трапилося? – мовила. – Чим я звинила перед вами?

Дві печальні сльози текли по обличчю. І неймовірно тиснула біля серця. Ледве дійшла до дверей. Подзвонила до сусідки.

– Маринко Іванівно, що з вами? Я зараз «швидку» викличу.

Дарина принесла склянку води й таблетку «від серця».

– Віро, – гукнула до своєї доньки, – телефонуй до Каті або Нелі. Їхні номери – в записнику на комоді.

– Не треба. Подзвоните їм, коли я помру, – прошепотіла Марина.

«Швидка» – не забарилася. Забрала Марину до лікарні. А Дарина роздумувала над словами сусідки...

● ПСИХОЛОГІЯ ВЗАЄМИН

Наслідки невірності партнера у романтичних стосунках можуть виходити далеко за рамки емоційного болю. Потенційно зрада може шкодити вашому здоров'ю у довгостроковій перспективі

Анастасія ЛУКАШЕВСЬКА

Такими виявилися результати нового дослідження, яке опублікували у виданні Journal of Social and Personal Relationships, інформацію 24tv.ua.

ЗРАДА У СТОСУНКАХ

У ході спостережень учені виявили, що люди, які пережили зраду, з більшою ймовірністю повідомляють про погіршення хронічного здоров'я (при-

Зрада розбиває серце... у прямому сенсі

Чим більша любов, тим болючіша рана після зради.

міром, постійні мігрені або проблеми з серцем). Ба більше, цей стан продовжує надокучати навіть тоді, коли людина перебуває у нових стосунках.

Зазначається, що невірність або акт зради партнером є поширеним явищем у стосунках. Метааналіз показав, що близько 34% чоловіків і

24% жінок зраджували в той чи інший період свого життя.

РУЙНІВНИЙ ВПЛИВ ЗРАДИ

З огляду на це, учені намагалися з'ясувати психологічні ефекти, включно з підвищеною тривожністю, депресією і зниженням самооцінки. Нове дослідження вказало саме на довгострокові наслідки.

«Зрада партнера може мати довгострокові наслідки для здоров'я, і вони можуть бути особливо серйозними для вразливих груп, зокрема тих, хто стикається з соціально-економічними проблемами», – йдеться у статті.

Основний висновок фахівців: люди, які зіткнулися з невірністю партнера і яким важко з цим впоратися, повинні звернутися за професійною допомогою.

Фото – Vitalii Hnidy/REUTERS.

Поліцейський, поранений після російського ракетного удару по Харкову 1 листопада, коли загинув один його колега, а ще 30 працівників поліції, рятувальник та дев'ять цивільних людей отримали поранення.

Етюд зранених

● НЕЗАГОЙНА РАНА

Сила твоя у тому, хто турбується про твої рани. Іншим вона дається від кількості прожитих тобою днів турботи про рани чужі

Наталія КОНОНОВИЧ

У час, коли життєписи не встигають укласти через нові та нові рядки-рубці, історію пише серце.

Серце, а не голова, здатне знайти підстави залиша-

тися і бути тоді і там, де все зачіпає, руйнує, травмує.

Серце творить силу серед великої немочі, формує сюжети заразної живучості.

Вони – безпачосний прояв людської величч – людиновеличності.

“**Серце творить силу серед великої немочі, формує сюжети заразної живучості.**

У них все – про зцілення ран, зібрані струпи зневіри, асептичні пов'язки припиняття, живильні компреси людяності.

Рана – як декларація.

Рана – як точка відліку.

Рана – як шлях пізнання.

Шлях зранених.

У нашій домі-Україні усі вчимося творити життя у зраненому просторі.

Творити турботу про людські рани.

Фото із сайту tyzhden.ua.

Після обстрілу Покровська Донецької області ракетами С-300 старший лейтенант поліції Руслан Губанов витягнув з-під завалів батька з немовлям на руках. Чоловік був увесь закривавлений, дитина – теж. Руслан допоміг батькові вибратися із завалів, потім вихопив дитину з його рук і почав обтирати від бруду, а потім передав її кареті швидкої допомоги.

Черпати її з органічних носіїв, а не придумувати.

Та то буде інший етюд.

● СЬОМЕ НЕБО

– Яким має бути поцілунок, щоб пам'ятати про нього все життя? – запитує я, поки мій демон відкорковує шампанське, оголосивши, що сьогодні свято – День першого поцілунку

Наталка МУРАХЕВИЧ, оповідання із серії #поки розчиняється цукор

–Кава теж готова, – каже він, киваючи в бік стола, так, ніби і не почув запитання, – але кава, на відміну від ігристого вина – це не про поцілунки, кава – це про «чому б і ні?» чи про ранок після першої і будь-якої наступної ночі кохання. Кава – ритуальна, як привід побачитися, або вже домашня – щось на кшталт «ми разом зустрічаємо ранок».

Він віртуозно розливає вино по келихах:

– Шампанське – нестримне і божевільне. Воно – про хаос і безлад, про дивні й непередбачувані вчинки, про які зовсім не шкодуєш, а лише згадуєш із посмішкою. Воно – веселе і дурноверхе, як біла піна, яка займає дві третини келиха, а тоді

Ймовірність поцілуватися після шампанського

Фото із сайту freepik.com.

зникає, як нічні пристрасті, коли сходить сонце.

Шампанське – безсоромне, але поверхневе, воно ніколи не затуляє в чорні безодні, воно – це просто грайливі бурхуністі хвили на сонці. Піна – тимчасова. Шампанське – це момент.

Демон перериває довгий монолог, щоб пригубити з келиха. Я користаюся моментом, щоб подати репліку:

– А кава?

Демон береться пояснювати:

– Кава – не божевільна. Вона – гаряча і гірка. За кавою обговорюють плани на день. Вона буває розслаблена, коли прикрашає початок дня чи перерву в роботі, а буває навіть ділова. Шампанське діловим не буває.

Я погоджуюсь. Хоч і за шампанським вирішується багато справ. Але це про інше.

– Що ж тоді з поцілунками? – запитує.

Демон зриває рожеву троянду і запихає її в кишеню сорочки, як імпровізовану бутоньерку.

– А що з поцілунками? Більша ймовірність

«Шампанське – нестримне і божевільне».

поцілуватися, звісно, після шампанського. Хоча поцілунки доступні і просто так. Поцілунки – солодкі. П'янки. Глибокі. Ніжні. Пристрасні. Цілуватися приємно.

Але... Він нахилиється до мене і каже по-змовницьки:

– Не всі поцілунки пам'ятаються все життя.

А тоді підморгує, тягнучись до пляшки, щоб знову наповнити келих:

– Не знаю, чому.

А якийсь – пам'ятається.

Я ж сьогодні – просто майстер однослівних запитань. І я питаю:

– Чому?

Демон дивиться на мене, як на нерозумне

дитя:

– Тому, що він розбудив у тобі щось, чого ти про себе не знав.

Взагалі не уявляв, що можеш таке відчувати.

Хоча, здавалося б, що ще можна не знати про себе, коли цілувався незліченну кількість разів?

І от ти думаєш – це буде просто поцілунок.

“**– Насправді ніколи не знаєш, який поцілунок ти запам'ятаєш назавжди.**

Так, перший, саме з нею, але і це – нічого аж надзвичайного.

А насправді... – він завмирає, тримає довгу театральну паузу і, не дочекавшись запитання, продовжує:

– Насправді ніколи не знаєш, який поцілунок ти запам'ятаєш назавжди.

Буває поцілунок – як серпнева злива – очікувано живильний. Він, як і злива, проникає у всі твої тріщинки, заповнює порожнечі, оживляє, будить щось, давно загублене й сухе, що не мало проростати, вже чи ще, але проростає, отримавши ту краплю

вологи.

Але буває поцілунок нищівний, як вир. Бо він захоплює і несе – і кидає на поталу такій пристрасті, якою не годен керувати, бо вона керує тобою.

Це запам'ятовується. Я киваю. Але думаю в цей момент взагалі не про поцілунки. Тому зауважую:

– Пам'ять – взагалі цікава шкатулка. Іноді там є окремі комірчини для цілком собі дивних речей.

Поцілунок – це хоча б про матеріальне. До цього залучені стільки органів чуттів.

Але...Буває навіть погляд, який пронесеш у пам'яті крізь десятки років.

Погляд, розумієш? Один-єдиний погляд. Як у того, кого ти кохала багато життів поспіль, а в цьому розминулася з ним задовго до.

Розминулася. Нема в цьому житті вам дозволу бачитися чи бути разом. І лише цю мить ви випросили в богів на це втілення. Отак – пройти повз на вулиці – впізнати одне одного серцем – і йти далі кожен своєю дорогою.

Просто погляд.

Проте... І котові дозволено дивитися на Королеву.

І грішник, трапляється, Бога узрить.

«Краще кохати й втратити, ніж ніколи не кохати» (Святий АВГУСТИН, християнський теолог, філософ і церковний діяч).

volyn.com.ua «Так ніхто не кохав»

Квіти любові та ... зради

Тепер троянди для Олексія – незагоєна рана.

Фото із сайту ukr.media.

● НОВЕЛА

Біля великої гарно вибіленої світлиці, оточивши її «підковою», вабить око зустрічного острівця рожево-вогняних троянд. Ніжні пелюстки, наче рум'яні дівочі личка, весело й гордовито поглядали на сільський путівець, де тільки що прогуркотів віз, пройшов пастух зі стадом корів, піднявши за собою «взірунки» пилуки, що мляво осідала на чарівні пелюстки. Квіти сірили...

Григорій ПОЛІЩУК,
член Національної спілки
журналістів України

Квіти плакали, сумували за зненацька змарнованою вродою. Троянди журливо схилили голівки. «Ніхто тепер не гляне на нас», – якось начебто боязко «промовляли» вони.

Червоняста «паляниця» сонця повільно закочувалася за високу стару розлогу вербу, що невідь-як виросла за причілком обійстя і сліпучобіло випромінювала на землю пекучий невидимий жар. Дзвінкий вітерець, наче вмільний сопілкар, вигравав кучерями доспілого хліба. Наввипередки обігнувши запашний житній лан, з валізами в руках, у біленьких платтячках (пошили ж бо їх на випускний вечір), на сільський путівець завернули дві дівчини. Одна з них пильно дивилася навкруги, адже їй тут жити, працювати.

Погляд русокої дівчини впав на острівок троянд, які ніжно розносили свій неповторний аромат. Вона ще з дитинства була небайдужа до цих «королев квітів». І з жалем подивилася на пониклі голівки. В Наталії якось мимоволі зник гарний настрій. Усе було так цікаво, і раптом найулюбленіші квіти у селі стрічають її зі смутком. Дівчина забажала у цю хвилину оживити, освіжити їх. Залишивши край путівця валізу, мовчки пішла навпростець до сільської криниці, яка бовваніла віддалік від незнайомої оселі...

Злетівши увись, дерев'яний «журавель», похитуючись, натужно заскрипів цеберком. Набривши жбан студеної водиці, дівчина, смішно фиркаючи губами, порядкувала біля трояндового острівка.

А подруга Світлана заворожено дивилася на усе це видовище. Наталя так захопилася, що не помітила, як із хати вийшов господар. Він неквапом попрямував під розгілчасту черешню, що стояла обіч обійстя, і став допитливо розглядати русококу незнайомку. Маленький вітер-пустунець грайливо пестив дівочі коси.

«Ніжне, добре серце у цієї дівчини», – подумав господар.

– А звідки ж будеш, дочко? – вголос запитав із цікавістю літній чоловік. І чи, бува, не фельдшерка? Ми тут чекаємо її з дня на день...

Наталя зашарілася до брів.

– Вгадали, – сором'язливо

опустивши голову, тільки й мовила.

Мимоволі вона стала крадькома розглядати співрозмовника, скроні якого були помережані сивиною. Раптом мовчазний сплеск жаху сколихнув її, коли погляд прикипів до його правіці, де сірів похмурою німотою... протез.

Не встигла вона опам'ятатися, як господар оселі був

“ Особливо відчув внутрішній неспокій, коли отримав звістку від батьків. Перші слова, наче жало отруйної змії, вп'ялися в його серце.

уже біля неї і, простягнувши свою засмаглу від сонця руку для знайомства, без зайвого етикету, добродушно мовив:

– У селі всі звать Панасом Степановичем.

– А я – Наталя.

– Усе село буде раде тобі, доно, – ще раз тепло відгукнувшись на приїзд нового фельдшера, Панас Степанович непомітно, водночас легко, як пір'їну, взяв у руки Наталіну валізу і жартівливо-офіційно наказав:

– А тепер, добродійко фельдшерко, ідіть за мною. Житимете у нас. Не дивуйтеся, оселя – простора: частину займає медичний пункт, а через поріг – ваша світлиця.

Перед від'їздом у віддалене поліське село, Наталію застерігали, що працювати буде нелегко: бездоріжжя, не в усіх селах є типові фельдшерсько-акушерські пункти. Та труднощів вона не лякалася,

оптимізму їй додавала любов до своєї професії.

Вдалині, за крайніми осокорами, що бовваніли у видолінку села, промайнула поstatt подруги. На прощання змахнувши їй рукою, Наталя якось боязко, невпевнено звернула на споришеву стежину, що вела до її нового житла. У серці «оселилися» дивний неспокій і смуток...

Рвучко ввійшла до своєї кімнати і зблідла від приємної несподіванки – у вазі «палахкотів» букет квітів. Свіжі краплі води на пелюстках троянд від яскравого електричного світла виблискували, немов бурштинові зерна. І в цю мить її куточок наповнився і затишком, і теплом, і приязню...

Легенький стукіт у двері перервав Наталіні думки, і вона поквапом взялася одягати свій білосніжний халат.

До кімнати увійшов високий юнак, її ровесник.

– Здається, я – перший пацієнт, – промовив твердо, навіть трішки зухвало.

– У вас щось трапилося? – тихо переборюючи внутрішнє хвилювання, спитала молада фельдшерка.

Юнак, удавши, що не почув запитання, вів свій монолог далі:

– Звуть мене Олексій, я – син господаря оселі.

Наталя від подиву на хвилюнку замерла від почутого.

Олексій, взявши ініціативу в розмові, далі приголомшував русококу дівчину своєю обізнаністю про неї.

неквапні розмови про їхнє спільне майбутнє життя. У день їхнього весілля Олексій приколдов до її коси найкращу троянду.

– На щастя нам, – стиха мовив.

...Неподалік його оселі вдивлялося в небо зоряною синявою неглибоке предковічне озеро з дивним найменням – Шкроби. Над ним у мовчазній задумі стояли, наче вартові його спокою, високі старі осокори. Непомітно налетів вітер, принісши на старе подвір'я на своїх могутніх плечах жовтаве листя. Холодна осіння ніч дихнула в обличчя Олексієві лоскотливим вітром.

«Останню борозну роблю сьогодні, – снували у нього думки. Через кілька днів лаштуватися в дорогу на військову службу. Наталя обіцяла писати листи кожен день. Нелегко їй буде тут на самоті...».

Ішли місяці нелегкої армійської служби...

Незабаром друзі щиро вітали Олексія з народженням сина. Летіли, неначе швидкокрилі птахи, у різні кінці країни листи, сповнені чистої любові одне до одного. Олексій повідомляв, що скоро приїде у короткотермінову відпустку, а Наталя – що переїхала із сином до своєї матері у місто...

Це повідомлення насторожило і засмутило Олексія: він пам'ятав, як проти їхнього одруження була її мати. Все говорила дочці: «Не пара він тобі: ні чину, ні вищої освіти. Хіба ти, наша найулюбленіша донька, не здатна на більш забезпечене життя?». Тоді Наталя (молодець!) вистояла від натиску, шквалу докорів своєї ж родини. Чи зможе вдруге не відступити, не схибити?

...Лист запізнався. Минали у тривозі дні, тижні. Олексій хвилювався. Особливо відчув внутрішній неспокій, коли отримав звістку від батьків. Перші слова, наче жало отруйної змії, вп'ялися в його серце.

«Сину, – писав батько, – приїдь додому, здається, з твоєю сім'єю – не все гаразд. Нехороші чутки дійшли до нас із міста...».

Слова пекли, робили біль нестерпним. Наставали хвилини до необдуманого кроку. Ні, знаходив у собі силу волі. Треба жити, треба боротися за життя. А може, все це – наговор злих людей на Наталю, адже багато було заздрисників у їхнього кохання. Швидше б до рідного гнізда!

...На перехресті доріг Олексій замилювався рідним виднокраєм, вдихнув у груди п'яний запах осіннього поля. Здалеку долітало приглушене вітром гуркотіння мотора. Не зогледівся, як

біля нього зупинився автомобіль. Молодий, з гарним зубом шофер, усміхаючись, засигналив і мовив:

– Ей, військовий, куди мандруєш? Якщо бажаєш – підвезу.

Гладка стрічка асфальту невпинно «бігла» попереду, наближаючи водія і його супутника до старого міста. Олексій мовчки дивився вперед на невидимий горизонт, ніби втішав себе, що саме там отримає відповіді на усе те, що тривожило його.

«Куди він поспішає, до якого гнізда? Чи чекають його там? На що надіється? Чому їхній сімейний корабель, тільки-тільки натрапивши на життєві рифи, не знайшовши міцної опори, йшов до катастрофи? Що чекає їх попереду? Яким буде завтра?».

Ці болючі запитання краями душі, ятрили серце і тоді, коли він, чекаючи на повернення Наталі «з кінофільму» (так сказали її рідні), блукав тісними міськими вуличками.

...З кінотеатру долинав гамір, веселий, жартівливий щебет. Він стояв у скверику, притулившись від дощу до міцної крони тополі. Раптом напроти у вікні спалахнуло електричне світло, сніпок проміння вихопив з ночі їх удвох, що стояли біля Наталиного дому.

Вона вже хотіла натиснути на квартирний дзвінок, як раптом перед нею впис... Олексій.

– Ти? – здивовано мовила. – Міг би попередити... Ось так – без повідомлення... Хоча, може, це й краще. Слідкуєш за мною?..

Перемагаючи своє обурення, Олексій мовчав. Він старався знайти у Наталці хоча краплину доброти, яка колись була у його найкращій «Троянди», як він подумки її називав. Та марно – не знаходив. Тим часом вона із зухвалим запалом розкривала перед ним свої корисливі наміри:

– Альошо, ти не подумав, що я – ще молода. Хотів, щоб я у твоїх батьків сиділа у чотирьох стінах, як черниця у келії. Моя матуся твердить, що я більше до пари своєму шкільному приятелю – Віктору. Його батько – впливова особа у навчальному закладі, а це для мого майбутнього життя багато важить. Зрозумій, Олексію, я вже надто змінилася. Мене тепер не вабить твоя романтика полів. Є на світі речі важливіші: бізнес, друзі за інтересами, красиве життя.

Опіками торкнулися серця ці слова. Олексій був приголомшений. Це говорила його Наталя. В цю хвилину

він всім своїм єством відчув, що вона стала далекою від нього, чужою. Олексій не вимовив до неї жодного слова, лише «нагородив» глибоким, мовчазним презирством. Схопивши пересохлими губами осіннього повітря, вже надворі Олексій щосили «кинув» угору, на майданчик, де стояла роздратована Наталя:

– А син таки мій буде...

Ступив крок на вузьке подвір'я, навіть одразу не вловивши під ногами шурхоту опалого листя... А Наталя ще довго відчувала відлуння квапливих кроків Олексія. Він пішов геть, не попрощавшись із нею...

Гостини в батька були короткі.

– Ну ось, тату, і все, – Олексій простягнув йому документ про розлучення з Наталею.

Панас Степанович пильно глянув на сина і тихо, але твердо сказав:

– Зрозумій, Альошо, на світі різне буває. Але добро завжди перемагає зло. В цьому я переконався на собі, не раз бувши у вирі буремних подій. Головне – не май гніву на людей. Навколо нас живуть, у більшості, – добрі люди. Але хай буде уроком у спадок тобі: не всяке золото, що блищить!

І він міцно притулив до грудей сина, зронивши неприховані чоловічі сльози.

...Червоний диск сонця зачепився за нижні віття старих осокорів, коли до будинку під'їхав сусідський автомобіль. Олексій хвацько сів у легковик, бережно поклавши біля себе валізу.

Загуркотів двигун, і селом, наче вихор, летів автомобіль, залишаючи по собі «клубочки» пилюки, яка врозтіч лягала на все живе навкруг. Спершись на вуличні ворота, стояв самотою батько, бажаючи щасливої дороги синові.

Сонце сховалося за верболіз, передавши свої права осінньому вітру, який розбурхав до чорноти озеро. Хвилі різко набігали одна на одну, вихлюпуючи свої краплини на острівки квітів. Троянди від цього стояли, немов заплакані, незграбно тулилися до сільського путівця. Вони осиротіли. Бо перед тими, хто оберігав їх, милувався, невідь-звідки з'явилася страшна життява прірва. Наталя ніколи не приїде до них, бо завила перед Олексієм, а він не загляне до них, бо будуть наклепати спомини на незагоєну рану. Спомини про палку любов та гірку зраду...

Місто Горохів Волинської області.

Кохання-метелик

● ІСТОРІЯ З ЖИТТЯ

– Мамо, я вийшла заміж!
Збираємося в гості,
познайомлю із зятем...
– Хто ж так робить, доню?
Ти нічого не говорила,
я не підготувалася до
весілля...
– Ніякого весілля не буде.
Кому воно потрібне?
Це – вже не актуально.
Заспокойся. Наступної
суботи приїдемо.

Таїсія КРИСЬКО

Катерина, розхвилювавшись, покляла слухавку й дала волю сльозам. Вона ж мріяла побачити свою вродливу дівчинку у весільній сукні, щоб усе, як у людей було. Не звернула уваги на її дурні балачки під час минулої зустрічі, що, мовляв, у коханні головне – несподівано з'явиться і вчасно зникнути. Що це вона собі напрограмувала, капосне дівчисько?

А росла ж розумною, розважливою, слухняною. Начебто зважала на мамині поради. Катерина їй поганого не радила, навчала кращого. Коли донька хвалилася новими знайомствами з хлопцями, зауважила якось: «Не витрачай, Дашенько, себе на кого попало. Краще збережи в собі ніжність і турботу, щоб

“ **«Бо хіба штамп у паспорті подружжя тримає? Тільки – кохання!»**

подарувати їх людині, яка має почуття до тебе». Виходить, що та наука «в ліс пішла...».

І ось приїхали молоді.

– Матусю, це – Тарас, майбутній батько твого онука чи внучки, – з порога повідомила, щасливо всміхаючись, Дарина.

– Он воно як... Рада знайомству. Проходьте, за вечерею й поговоримо.

Доньчин наречений, чи то вже чоловік, хоч і був високий, симпатичний, але Катерині не сподобався. Занадто балакучий, а серйозності в тих розмовах нема. Хизується, що вирішили «з Дашкою зекономити на весіллі, і до РАГСу не підуть». Бо хіба штамп у паспорті подружжя тримає? Тільки – кохання! Набридли одне одному – розбіглися, не треба витрачати час і нерви на розлучення.

– Так ось звідки вітер подув і вплинув на погляди доньки! – Мовила Катерина. – А народиться дитина – хто

«Якщо є кохання, то його треба берегти й не боятися, що воно перетвориться на метелика».

буде виховувати? Даша? Прізвище й по батькові хоч дасте? Чи про черк поставите при живому татові?

– Щоб аліменти здирала? – промовив Тарас начебто жартома.

– Ви ж говорили, що не штамп у паспорті тримає сім'ю, а – кохання...

– Але ж від любові до ненависті – один крок, все буває...

– Ненависть, зятю, виникає до тих, хто зумів доторкнутися до серця, а потім плюнув в душу!

– Та не переймайтеся ви так, тещо, зареєструю я дитину на себе, все «пучком» буде!

Даша з чоловіком поїхали, залишивши матір у неспокої. Недарма хвилювалася Катя, бо покохала доньку серцем, а не очима. Роздивилася – та вже пізно. Бо після

народження доньки Тарас за три місяці пішов від них, «втомившись від безсонних ночей», – до жінки з трирічною дитиною, і сліди його загубилися назавжди.

Дарина знала адресу бабусі Зіни, котра виростила Тараса і його молодшу сестру, Раю. Коли маленькій Наталці виповнився рік, приїхала до неї в сусіднє містечко, щоб показати правнучку, розповісти про своє невдале заміжжя. Бабуся дістала з шафи дитячі фотографії онуків, переконалася, що маленька Ната дуже схожа на них. Жінка саме тримала на руках дівчинку, лагідно посміхалася до неї, аж тут до кімнати зайшла Рая. Дізнавшись, які гості завітали, страшенно розгнівалася, назвала Дашу шахрайкою, вигнала її із дитиною з хати.

Розлука з прабабусею Зіною тривала сімнадцять років. Наталя закінчила медучилище й працювала в лікарні медсестрою. Звичайно, вона ж тоді була крихіт-

кою й нічого не пам'ятала. Лише завдяки маминій розповіді дізналася, що має прабабусю. Зібралася й поїхала відвідати родичку. Неначе відчувала, що дуже потрібна їй.

Тарас загинув, Раїса подалася на заробітки й не повертається. 80-річна Зінаїда Степанівна живе сама на свою двотисячну «з гачком» пенсію, має безліч хвороб. Як же вона зраділа правнучці! Не знала, де посадити, чим пригостити.

«Прости мені, сонечко, що послухала Райку, відпустила вас із Дашею. Та й потім не розшукала вас. Всі ці роки я картала себе за те, що не підтримувала з вами родинні стосунки. А ти така гарненька виросла – Тарасова копія», – не приховала жінка.

Наталя вважає себе багатого, адже має повний «дівочий комплект»: маму Дарину, бабусю Катю і прабабусю Зіну, яку оточила своєю турботою. Нещодавно бабця Катя їх усіх приймала здивувала: взяла й вийшла заміж за вдівця – відставного підполковника. Помолодшала, розквітла у свої майже шістьдесят.

– Матусю, мені б ще тебе заміж віддати, ти ж – зовсім молода. Так хоч побачити тебе щасливою. Я, до речі, помітила, якою ніжністю світяться твої очі при зустрічах із дядьком Петром. А він як на тебе дивиться!..

– От доньку маю, я й не знала, що ти – така уважна. Петро й справді зізнався мені в коханні, пропонує вийти за нього. Не знаю, що робити. Пригадалися слова твого батька, що кохання, мов метелик: занадто сильно стиснеш – розчавиш, відпустиш – полетить. Раз обпеклася, тепер боюся поєднати свою долю з тим, хто мені не байдужий.

– Мамо, ти скільки прожила з Тарасом? Два роки? А цитуєш його дурнувати вислови вже двадцять! Я так думаю: якщо є кохання, то його треба берегти й не боятися, що воно перетвориться на метелика.

Джерело: vinteres.info.

«Кохання – це те, що послано з небес, щоб змусити вас до біса хвилюватися»
(Доллі ПАРТОН, американська кантрі-співачка, композитор, актриса та філантроп).

5 речей, які притягують щастя в дім

● ХОЧЕТЕ – ВІРТЕ, ХОЧЕТЕ – ПЕРЕВІРТЕ!

Якщо ви хочете забезпечити свою оселю удачею, тоді варто звернути увагу на інтер'єр, аби переконатися, що у вашій кухні «заховалися» всі потрібні предмети, що надають позитивної енергетики помешканню

Марина БЛОХІНА

Інтернет-видання roady.24tv.ua розповіло про 5 предметів, які просто необхідно поставити на кухню.

РОСЛИНИ В ГОРЩИКАХ

На вікнах намагайтеся розмістити якомога більше кімнатних рослин. Особливу увагу потрібно звернути на пряні трави, які використовують для приготування страв: базилік, розмарин, м'ята. Їх вважають майже «магітом» до фінансового процвітання та успіху.

Але про рослини потріб-

Жовтий колір вважають найкращим для притягнення багатства, а також – символом позитивної енергії.

но як слід дбати, аби вони залишалися здоровими. Чим краще росте рослина, тим більше грошей буде у вашому житті.

РЕЧІ ЖОВТОГО КОЛЬОРУ

Такі акценти на кухні ніколи не будуть зайвими. Наприклад, ви можете прикрасити вікно жовтими фіранками, або ж купити жовті горщики для квітів. Цей колір вважа-

ють найкращим для притягнення багатства, а також – символом позитивної енергії, тож його присутність у домі тільки сприятиме гармонії.

ПЛЯШКА З КРУПАМИ

Можливо, ви помічали в друзів та знайомих удома такий оберіг: банка чи пляшка, в яку шарами засипані різні види круп, і це – не просто прикраса. Насправді цей

« Чим краще росте рослина, тим більше грошей буде у вашому житті.

предмет є потужним оберегом, який може захистити дім від злих духів та біди.

ДЗЕРКАЛО

Здавалося б, вшати його на кухню – це дивна і не надто практична ідея. Втім, езотери-

МАЛЕНЬКІ СЕКРЕТИ ВЕЛИКОЇ КУХНІ

- Як швидко почистити часник? Складіть його в емність, щільно закрийте, добре потрусіть – велика частина лушпиння відпаде сама.
- Щоб не втекло молоко під час варіння, покладіть на каструлю дерев'яну ложку.
- Щоб витягти з лимона максимальну кількість соку, прокатайте його рукою по твердій поверхні.

ки переконані, що саме цей предмет може «притягнути» у ваш дім достаток та багатство. Важливо підтримувати його в чистоті та повісити навпроти плити – так, щоб у ньому відбивався вогонь.

СПЕЦІЇ

Чим більше прянощів у вашому домі, тим більше шансів, що вам скоро поталанить. Загалом пряні трави мають дуже сильну позитивну енергетику, тож тримати їх на кухні – це гарна ідея. Стежте за тим, щоб запаси кориці, ванілі, лаврового листа та гвоздики ніколи не закінчувалися.

• Печиво буде довше зберігатися, якщо до нього покласти частинку яблука.

• Якщо погано очищає дошку для нарізання, то на ній будуть розмножуватися бактерії. Щоб цьому запобігти, розріжте навпіл лимон, зріз вмочіть у сіль, добре натріть ним дошку. Згодом прополощіть її.

• Звичайна кухонна сіль допомагає очищати нагар зі сковорідок і накип всередині чайника.

Приготуйте рибно-картопляну запіканку

● СПРОБУЙТЕ І ВИ!

Нижній рибний фарш, овочі, запечене до золотавої скоринки картопляне пюре. В цьому рецепті все – просто, зрозуміло й смачно

Євген КЛОПОТЕНКО, шеф-кухар, ресторатор, громадський активіст, блогер та телеведучий

Рибну запіканку готують із тих страв, які ідеально підійдуть для збалансованого обіду або вечері. Адже вона поєднує білок, вуглеводи та клітковину, а для її приготування використовують зовсім невелику кількість олії.

ЯКУ РИБУ ОБРАТИ

Окрім хека можна сміливо використовувати філе минтая або тріски – запіканка вийде однаково смачною. Якщо хочете трішки пришвидшити процес її приготування, то беріть вже готовий рибний фарш із тріски або хека. Його знадобиться 400 г.

Ця страва має присмний запах орегано та нижній томатний смак.

ЯК ПРАВИЛЬНО ТА БЕЗПЕЧНО РОЗМОРОЗИТИ РИБУ

Найкращий метод – увечері заздалегідь вийміть хека з морозильної камери та перекладіть у холодильник. Тоді вже вранці на вас чекатиме готова до приготування риба. Також її або рибний фарш можна розморозити в мисці з холодною водою: занурте герметичне пакування з рибою в чисту прохолодну воду на 3–4 години.

РЕЦЕПТ РИБНО-КАРТОПЛЯНОЇ ЗАПІКАНКИ

Інгредієнти на 4 порції (час приготування – 1 год 15 хв):

- 450 г свіжомороженого філе хека без шкіри;
- 190 г моркви;
- 180 г цибулі;
- 20 г олії;
- 20 г томатної пасти;
- 100 мл питної води;
- 670 г картоплі;
- 10 г масла;
- 1 яйце;
- ½ ч. л. прянощів сушеного орегано (материнки);
- дрібка чорного меленого перцю;
- ½ ч. л. солі.

ПОКРОКОВИЙ РЕЦЕПТ

Крок 1: Спершу приготуйте картопляне пюре: почистіть 670 г картоплі та відваріть у підсоленій воді до готовності (25–30 хв). Яйце збийте вінчиком до

однорідності. Готову гарячу картоплю перетріть до стану пюре, додайте 10 г масла, збийте яйце та перемішайте.

Крок 2: Розморозьте 450 г філе хека, промокніть його паперовим рушником від зайвої вологи та пропустіть через м'ясорубку. У вас має вийти орієнтовно 400 г готового фаршу.

Крок 3: Моркву та цибулю очистіть від шкірки, цибулю наріжте кубиками, а моркву натріть на крупній терці, обсмажте овочі на розігрітій з 20 г олії пательні (5–7 хв), додайте трішки розведеної кип'яченою водою томатну пасту та тушуйте 2–3 хв.

Крок 4: Додайте на пательню до овочів рибний фарш, ½ ч. л. солі, дрібку чорного меленого перцю, ½ ч. л. сушеного орегано та тушуйте інгредієнти 10–15 хв.

Крок 5: Готовий протушкований із овочами фарш викладіть у змащену олією форму, зверху рівномірним шаром розподіліть картопляне пюре. Запікайте страву у розігрітій до 180 градусів духовці (20–25 хв) до золотавої скоринки.

● АНЕКДОТИ ПРО ЛЮБОЩІ

- Цілюються хлопець із дівчиною.
– Ти купив презервативи?
– Ні...
– А цілуєш так, ніби вже купив!
- Олю, що ти робиш, якщо чоловік тобі зрадить?
– Зраджу йому двічі!
– А якщо ще раз зрадить?
– Зраджу йому 4 рази!
– Ну, а якщо ще раз?
– Та покину його до біса! Навіщо мені чоловік, який робить із мене повію!
- Чоловік повернувся з відрядження.
Жінка: – Ну як?
Чоловік: – Люба, ти в мене краща за всіх! А ти як?
Жінка: – Не ти один так думаєш...
- Якщо жінка не хоче сексу, то в неї болить голова. А якщо чоловік не хоче любощів, то він – «бездушна погань».
- Дружина телефонує чоловікові на мобільник:
– Андрію, ти де?
– На полюванні.
– А хто це так голосно дихає?
– Ведмідь.
– А стогне чому?
– Поранив я його.
– А чому голос жіночий?
– Ну, знаєш! Я – мисливець, а не ветеринар!

У 68 років дідусі виявили, що їх... поміняли при народженні

Едді Амброуза у дитинстві взяли на виховання українські емігранти.

Річард Бове виховувався в сім'ї індіанців.

ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

Один із них має українське коріння

У Канаді двоє 68-літніх чоловіків випадково дізналися, що їх підмінили при народженні у 1955 році. Простий набір для домашнього тестування ДНК, який подарували на Різдво, назавжди перевернув життя двох канадців та їхніх родин

українській родині, також пройшла тест ДНК – і виявила, що Едді не є її родичем. Натомість її біологічним братом був Річард Бове.

Це призвело до відкриття, яке змінило життя двох чоловіків: Річард Бове та Едді Амброуз народилися в один день в одній лікарні в невеликому містечку Арборг (Манітоба) в 1955 році, але при народженні їх поміняли, й кожен із них поїхав додому не зі своїми біологічними батьками.

І лише нещодавно, майже через 70 років, Бове та Амброуз отримали офіційні вибачення від прем'єр-міністра Манітоби Ваба Кіню за травму, якої вони зазнали через цю плутанину.

«Сьогодні я приношу вибачення, яких так довго чекали, за дії, які завдали шкоди двом дітям, двом батькам і двом сім'ям у багатьох поколіннях», – сказав Кіню на Законодавчій асамблеї Манітоби.

У ранні роки чоловіки мали

кардинально різні життя, розповів BBC їхній адвокат Білл Ганг. Бове виховували метисом – це народ Канади, що має змішане корінне та європейське походження.

“

«Якби міг повернутися сьогодні в ту лікарняну палату і помінятися місцями, я б цього не зробив, тому що у мене дві прекрасні доньки, прекрасна дружина і три онучки»

Його батько помер, коли хлопчиків було три роки, а мати, яка також мала інших молодших дітей, дуже болісно переживала втрату чоловіка.

Річард відвідував денну школу для дітей корінного населення, а згодом його насильно забрали із сім'ї під час Sixties Scoop – політики асиміляції в Канаді, у рамках якої дітей корінного населення або віддавали на виховання, або усиновлювали за межами їхніх громад.

Тим часом Амброуз виріс на фермі в сільській місцевості Манітоби, «в українській родині, де його любили і під-

тримували», де він слухав українські народні пісні перед сном, розповів його адвокат. Проте пізніше його також усиновили – після того, як у віці 12 років він залишився сир-

ою. Протягом усього свого життя Амброуз ніколи не знав про своє корінне походження.

«Їх обох позбавили того, що вони думали про себе і своє походження», – сказав адвокат Ганг.

Протягом багатьох років Бове пишався тим, що керував єдиним рибальським човном, що належав представнику корінного населення, біля узбережжя Британської Колумбії.

«Тепер він усвідомлює, що корінним населенням були усі, крім нього, – зазначив адвокат. – Відбулося величезне коригування їхніх життєвих історій».

Під час свого вибачення прем'єр Кіню також розповів про те, що життя обох чоловіків дивовижним чином перетиналися. У дитинстві Амброуз попросив дівчину з сусіднього містечка бути в його бейсбольній команді, «не знаючи, що вона насправді була його біологічною сестрою», – сказав Кіню. А Бове, коли був підлітком, рибалив на одному пляжі зі своєю біологічною сестрою – і вони також не підозрювали, що є родичами.

Попри усі втрати, за словами їхнього адвоката, обидвоє чоловіків дуже пишаються тим, ким вони стали, і родинами, які їх виростили. «Якби міг повернутися сьогодні в ту лікарняну палату і помінятися місцями, я б цього не зробив, тому що у мене дві прекрасні доньки, прекрасна дружина і три онучки», – зокрема сказав Річард Бове.

Але завдяки цьому відкриттю вони також отримали нову сім'ю. Едді Амброуз зв'язався зі своїми біологічними родичами та став членом Федерації метисів Манітоби.

Бове також планує зв'язатися зі своєю біологічною сім'єю, а дві його дорослі доньки вже зробили татування «Амброуз» на руках, щоб вшанувати прізвище, яке повинен був мати їхній батько.

Двоє чоловіків також назвали адвоката Ганга, щоб попросити в провінції Манітоба як вибачення, так і фінансової компенсації.

За словами адвоката, спочатку влада провінції стверджувала, що лікарня, де сталася помилка, перебуває у муніципальному веденні, а отже, вони за неї не відповідають. Але після зміни уряду, в результаті якої прем'єром обрали Кеню – він став першим корінним прем'єр-міністром Манітоби із 1887 року – ситуація змінилася.

Вибачення – це важливе визнання того, що «припустилися помилки, яка вплинула на всіх», вважає адвокат Ганг. Однак наразі не було жодної інформації про те, чи отримають чоловіки фінансову компенсацію, хоча Ганг каже, що продовжуватиме наполягати на цьому.

Надін ЮСІФ, BBC News (Торонто)

Бізнесмен Річард Бове із прибережного містечка Сешелт у Британській Колумбії все своє життя вважав, що є представником корінного народу Канади. Але тест, який він пройшов у 2020 році, показав, що він має українське, ашкеназьке та польське походження.

Приблизно в той самий час, майже за 2400 км від нього, Евелін Стокі – сестра Едді Амброуза з Вінніпега (провінція Манітоба), яка виросла в

СЕ ЛЯ ВІ

Заборонений прийом

– Сволота, покидьок, жеребець! – кричала жінка, нервово закидаючи речі в пухлі валізи. – Я витратила на тебе найкращі роки свого життя! І це твоя вдячність?

Антон МАКОГОН, anekdot.if.ua

її чоловік байдуже сидів у кріслі, навіть не дивлячись на дружи-

ну. Його обличчя було втіленням спокою.

– Ну скажи, як ти дізнався? – раптом спитала жінка. – Хоча – ні! Я й так знаю! Ти ніколи не

довіряв мені, стежив за мною й безпричинно ревнував! Подумаєш! Одна маленька пригода. Це хвилинка, яке ні до чого не зобов'язує... Та й було воно давно! Звідки ти дізнався про санаторій? Лідка розповіла?

Чоловік мовчав, жоден м'яз на його обличчі не тіпнувся.

– Точно – Лідка! Вона на тебе давно накинула оком, от і розп'якала. Найкраща подруга називається! Все! Я йду від тебе, так і знай, мені не по-

трібний чоловік, який злигався з моїми подругами й стежить за мною!

Вона рішуче грюкнула дверима. За якийсь час, в гнітій тиші, чоловік стримано видихнув, наче затримував подих.

Потім узяв телефон, набрав номер:

– Привіт, Васю...
– Ой! Здоров був! Ну – і як пройшло?

– Слухай, справді дієвий

метод. Тільки знаєш, як складно було?

– Я – попереджав. Але, молодець, що зважився. Твоя вже пішла?

– Ага, дверима грюкнула, тиша тепер, як в раю! І стільки всього, виявляється, в неї було! А я й не знав. Як ти й казав, вона сама все розповіла. Не витримала.

– Хех! А всього й треба було так оце три дні просто помовчати, на них це так діє!

Дві доньки – дві сльози

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

– Маринко Іванівно, у вас – знову обновка! Гарний светрик. Де купили? – допитувалася сусідка.
– Доньки передають, – скупо відповіла Марина й опустила очі.

Ольга ЧОРНА

– Давно не бачила Катю і Нелю.
– Робота... І – діти. Пильнувати треба.
– Ви б до них поїхали, як то завжди робите.
– Ой, Дарусю, далекувата дорога мені тепер.
Сусідка ще розмовляла б, але з університету повертався внук.
– Ба, я голодний, – мовив.
– Максиме, а «добрий день» забув сказати? – запитала Дарина в хлопця.
– Добрий день, Марино Іванівно, – «кинув» на ходу.
– Ось такі теперішні

«Це Марина плакала над долею своєю...».

діти, – нарікала Дарина. – Прийде з навчання, втупиться в комп'ютер і до ночі там сидить. Треба йти годувати лобуряку.

...Марина любила своїх доньок. Коли маленькі були, «Слізками» називала. Не тому, що були плаксиві. Це Марина плакала над долею своєю. Чоловіка рано втратила, а свекруха сказала:

– Нема сина – не треба й невістки.

– Але ж онуки – ваші, –

мовила Марина.

– Ти народила, ти й виховуй.

Свекруха й до того недолюблювала Марину, а після смерті сина – й поготів... Хоч і вродливою була жінка, ніхто не хотів удови з двома дрібними дітьми. В коханки – не проти, але – не за дружину. Хоча був один чоловік, Дмитром звали...

Продовження історії – на с. 10

Каштани на долоні

● НЕСПОДІВАНИЙ ПОВОРОТ

Чому він і досі згадує ту осінь? Ту, коли вперше побачив Оксану. Вона йшла вулицею, раз у раз зупиняючись і щось підіймаючи з мокрого асфальту

Зіна КУШНІРУК

Що б це могло бути? – подумав. І тільки потім здогадався: каштани. Мокрі, колючі і жачки падали на землю, весело потріскуючи. Їх і збирала у свою сумочку Оксана. Щось смішне і наївне було у її поведінці, щось таке, що пройти мимо Володимир не міг.

– Може, допомогти? – зу-

пинився біля Оксани.

Дівчина посміхнулася, тепло і щиро, мов давньому знайомому:

– Вони – такі кумедні. І нагадують мені дитинство. Тато майстрував нам з отаких каштанчиків усіляких звірят.

Він узяв незнайомку за руку. На дівочій долоні лежали каштани.

Так почалося їхнє знайомство. Потім Оксана не раз жартома казала, що саме каштани звели їх до купи. А Володимир з тієї хвилини знав, відчував: щось сталося у його житті, змінилося, і без Оксани він не може жити.

Він сказав їй усе це під час наступної зустрічі. Розповів чесно й відкрито про своє попереднє життя. Про те, що уже був одружений. З дружиною розлучився. Не тому, що Володимир – пияк чи якийсь

“**Дружина після відвідин усіляких лікарських світил запевнила: вона – здорова, в усьому винен він – Володимир.**”

пройдисвіт. А тому, що у них не було дітей. Дружина після відвідин усіляких лікарських світил запевнила: вона – здорова, в усьому винен він – Володимир. Служив у небезпечних для здоров'я військах, от і має результат. І хоча він пробував заперечувати, мовляв, живуть же люди без дітей, дружина була невблаганна – лише розлучення.

– Ось такий я, – завершив перед Оксаною свою сповідь. – Хочеш – приймай, а хочеш...

Закінчення історії – на с. 7

А 25 років у цьому вбранні вони виглядали так...

«Дивіться, що ми знайшли...», – написав 49-річний Девід, поділившись фото з 50-літньою коханою в Instagram.

Девід та Вікторія Бекхеми уклали домовленість бути разом назавжди

● ЗІРКОВЕ КОХАННЯ

І хоч за 25 років шлюб всесвітньо відомих футболіста і співачки з Великобританії пережив чимало «землетрусів», але пара готується до оновлення весільних обітниць

Лія ЛІС

Девід і Вікторія Бекхеми планують повторно обмінятися весільними клятвами цієї зими, невдовзі після того, як відсвяткували 25-ту річницю свого шлюбу.

Попри успіхи подружжя, книга журналіста Тома Бауера «Дім Бекхемів», що вийшла у червні, затьмарила їхнє «срібне весілля».

У ній автор зробив декілька гучних заяв, зокрема про те, що колишня учасниця музичної поп-групи Spice Girls Вікторія нібито вдарила Девіда після повідомлень про його зраду під час її вагітності.

Щоправда, самі Бекхеми наважилися прокоментувати невірність футболіста у документальному серіалі від Netflix про себе. Обоє назвали ту ситуацію «складним періодом», так і не вимовивши напряму слово «зрада».

І, попри випробування, пара уклала домовленість бути разом назавжди, а оновлення сімейних клятв

має підкреслити міцність їхнього союзу.

«Девід і Вікторія давно хотіли оновити свої обітницю. Вони планували це ще на 25-ту річницю шлюбу в липні, але не змогли знайти відповідне місце, а їхні графіки були надто насиченими. Тепер вони готуються до церемонії на екзотичному пляжі напередодні Різдва, що завершить рік святкування Вікторією 50-ліття і почне новий рік для Девіда», – розповідає інсайдер.

Як відомо, Девід та Вікторія почали зустрічатися в 1997 році, а одружилися 4 липня 1999 року. Святкували одруження в старовинному палаці Латреллстоун в Ірландії, витративши близько 1 мільйона фунтів стерлінгів. У них – четверо дітей: троє синів – Бруклін (народився у 1999 році), Ромео (2002-го), Круз (2005-го) та донька Харпер (2011-го).

У день 25-ліття їхнього шлюбу на своїх сторінках в Instagram Девід і Вікі поділилися зворушливим парним дописом, в якому висловили любов до своїх дітей. Для ілюстрації святкового поста вони обрали фото, які зробили у весільному вбранні.

«Так, все ще маємо його. Не можу повірити, що пройшло вже 25 років, а ми все ще влазимо в нього. Дуже любимо Брукліна, Ромео, Круза і Харпер», – йдеться у підписі під світлиною.